

Szentandrásai Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1999. december

FALINAPTÁR MELLÉKLETTEL! Ára: 68 Ft

V. évfolyam, 12. szám

Emőd Tamás

Karácsonyi ének

Szánd meg Uram Isten
A sírót, a kérőt,
Adj egy karácsonyfát,
Egy egekig érőt.

Minden túlevelét
Rakd meg ezer jóval:
Mazsolával, fánkkal,
Mannával, dióval.

Minden ágabogát
Tetejesen rakd meg,
A kalácsot, kolbászt,
Sonkát se tagadd meg.

Aggass valamit rá
Kicsinek és nagynak:
Subát a szegénynek,
Szívet a gazdagnak.

Gyűjtsd alá a Népek
Apraját és nagyját,
Aztán Uram Isten
Rázd meg azt a nagy fát...

(Bácsmegyei Napló,
1926. dec. 25.)

A tartalomból

Református hírek	2. oldal
Beszélgetés a kitüntetettekkel	4-5. oldal
Samu bácsi, nem felejtünk!	8. oldal
Avatásunkról	9. oldal
Átalakult a helyi gyermekvédelem	11. oldal
Vízdíj	12. oldal
Egészségünk védelmében	12. oldal
Suli-hírek	14. oldal
A tornaterem felújításáról	15. oldal
Magyar népszokások, hiedelmek	17. oldal

MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK ÉS
BÉKÉSSZENTANDRÁS
MINDEN LAKÓJÁNAK
BÉKÉS KARÁCSONYT
ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET
KIVÁNNUNK!

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

REFORMÁTUS HÍREK

*Szeretettel hívjuk Önöket
gyülekezeti alkalmainkra!*

December 24.: 15.00 óra gyermekek műsorával a templomban
December 25.: 9.00 óra úrvacsorai Istentisztelet a templomban
December 26.: 9.00 Karácsony II. napi Istentisztelet
December 31.: 16.00 óra évi Istentisztelet
Január 1.: 9.00 óra újévi Istentisztelet
Január 2.: 9.00 újév első vasárnapi Istentisztelet

Karácsonyi műsor próbáit

december 21-én kedden: 14.00 órakor,
december 22-én szerdán: 14.00 órakor,
valamint december 24-én 14.00 órakor tartjuk.

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉS

1999. december 7-én Szász János (Kétsoprony) és Csík Éva szülőknek JÁNOS utónevű gyermeke született.

HALÁLOZÁS

Római Katolikus szertartás szerint eltemetett halottaink:

FARKAS ERZSÉBET volt Szent Erzsébet u. 4. szám alatti lakos 1999. november 14-én rövid szenvedés után elhunyt. Élt 73 évet. Gyászolják: testvére, rokonság.

CSÍK JÓZSEFNÉ sz. CSIPAI ERZSÉBET Bajcsy Zs. u. 23. szám alatti lakos november 13-án elhunyt. Élt 84 évet. Gyászolják: gyermeki, azok házastársai, unokái, dédunokái és rokonsága.

PÁLINKÁS PÁLNÉ sz. FILÁK MARGIT dr. Dunay u. 9. szám alatti lakos hosszantartó súlyos betegség után elhunyt. Élt 79 évet. Gyászolják: fia, menyec, unokái, testvérei és rokonsága.

VÉHA IMRE Deák F. u. 6. szám alatti lakos december 3-án váratlanul elhunyt. Élt 57 évet. Gyászolják: felesége, gyermekei, testvére, rokonsága.

BENCSIK ERZSÉBET volt Arany J. utcai lakos (Budapest) 1999. december 7-én, váratlanul elhunyt. Élt 58 évet. Gyászolják: közeli és távoli rokonsága.

GYULAI LÁSZLÓ Kalász u. 17. sz. alatti lakos 1999. december 8-án tragikus körülmények között meghalt. Élt 51 évet. Gyászolják: felesége, gyermekei, édesanyja, testvérei és rokonsága.

HERKÓ GYÖRGY volt Vértessy tér 4/a. szám alatti lakos 1999. december 10-én hosszantartó betegség után elhunyt. Élt 77 évet. Gyászolják: fia, unokája és rokonsága.

Református szertartással eltemetett halottunk:

SZEGVÁRI JÓZSEF Nyíl u. 5/a. szám alatti lakos december 9-én elhunyt. Gyászolja: felesége, gyermekei és családjaik, testvérei és felesége testvérei családjaikkal együtt.

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

*„Ezért legetek ti is készen, mert abban az
órában jön el az Emberfia, amelyikben nem
is gondoljátok!”*

(Máté 24,44.)

Adventi gyermeknapunkon Verebesné Banka Ida, a Vasárnapi Iskolai Szövetség munkatársa szolgált közöttünk Jézus Krisztus visszajöveteléről, a visszatérő Jézussal történő találkozásra való felkészülésről.

Ezúton is szeretnénk megköszönni azoknak a szülőknek segítségét, akik tevékenyen bekapcsolódtak adventi gyermeknapunk megszervezésébe és segítettek az előkészületekben, valamint a foglalkozások levezetésében.

Név szerint: Bankó Jánosné Erika, Berényi Sándor, Csernus Tímea, Gálfiné Nagy Melánia, Gelencsér Istvánné Ibolya, Halász Jánosné Ani, Megyik Attila, Megyikné Bagi Erika, Molnár Lívია, Patkós Zoltánné Ildikó, Pentaller Attiláné Zsófi, valamint a szarvasi fiatalok közül Durucskó Péter, Fábrián Éva és Rimavecz Ági. Mindannyiunk köszönetét had nyújtsuk át Jézus szavával:

„...aki befogad egy ilyenkisgyermeket az én nevemben, az engem fogad be.” (Máté 18,6)

Nagyon örülünk annak, hogy szíveikben nem csak egy kisgyermek számára volt hely.

A résztvevő gyermekek nevében:

Pentaller Attila

KÖSZÖNET!

A Hunyadi János Általános Iskola nevelő-testülete és a tanulóifjúság nevében ezúton köszönöm meg id. dr. Olasz Imre körzeti főorvos úrnak és Szurovecz Vince esperes-plébános úrnak, azt a nemes gesztust, hogy a község ünnepe alkalmából kapott kitüntetéssel járó pénzösszeget az oktatáshoz szükséges eszközök beszerzésére illetve pótlására felajánlották.

Külön köszönöm volt kedves tanítványunknak, Kun Jánosnak is azt a jóindulatát, amellyel szintén iskolánknak ajándékozta a fogadótábla pályázaton nyert különdíj összegét.

Ígérjük, hogy a kapott támogatást a felajánlók szándékának megfelelően, velük egyeztetve használjuk fel oktatási-nevelési céljaink megvalósítása érdekében.

KÖSZÖNJÜK!

Molnár Imre Zoltán
igazgató

*Boldog karácsonyi ünnepeket
és eredményekben gazdag,
békés, boldog új esztendőt
kívánunk
a Szentandrás Híradó
olvasóinak
és a község minden polgárának!*

FIDESZ Magyar Polgári Párt
helyi csoportja

SZENT ANDRÁS ÜNNEPE - 1999

A negyedik alkalommal megrendezett Szent András-napi ünnepség ünnepi szónoka Sinka József polgármester úr volt. Ebben az évben is sok kedves vendég tisztelte meg rendezvényünket jelenlétével. Jelen volt Domokos László országgyűlési képviselőnk, a Megyei Közgyűlés elnöke, Babák Mihály, Szarvas polgármestere, országgyűlési képviselő, és - mint minden évben - Kishegyes testvérközségünk képviselői Sipos Béla a helyi közösség titkárnak vezetésével.

A köszöntések elhangzása után polgármesterünk visszatekintett az elmúlt esztendőre, összegezte településünk problémáit, az elvégzett feladatokat, értékelte a Képviselő-testület munkáját, és örömmel szolt az ez évben alakult civil szervezetekről.

Elsőként a múlt őszi esőzések, a tavaszi áradás, és a belvíz okozta problémákról, azok megoldásáról beszélt. „Az idős, mély fekvésű vízszigetelés nélküli házak szinte mindegyike károsodott kisebb-nagyobb mértékben. Az összesítés után 109 lakásban keletkezett kár, ebből 3 ház teljesen tönkrement, a helyreállításhoz az állam 20,8 millió Ft összegben járult hozzá a kárenyhítéshez. Az önkormányzati intézményekben is keletkeztek károk, főleg az iskola területén, és az orvosi rendelőben. A helyreállítás nagyrészt befejeződött, az elemi lakhatás feltételei teljesültek, de a végleges befejezés tavaszig elhúzódik. A Vöröskereszt megyei szervezetétől 300 e Ft támogatást kaptunk, a pénzt teljes egészében átereszek vásárlása fordítottuk. Közmunkások alkalmazásával egész évben folytattuk a csapadékelvezető rendszer karbantartását.

A másik mindenki számára tapasztalt esemény a 44-es főút teljes rehabilitáció volt, márciustól november végéig tartott. Teljesen új burkolatot kapott az út, belterületen kiemelt útszegélyt, nemes útpadkát, gyalogosvédő szigeteket, leforduló sávokat, városkaput a község nyugati bejáratánál, teljesen felújított, újraszigetelt hidat, a megyehatárnál útkorrekciót és prizmás vezetősávot-

kat, ami éjszaka segít az autósoknak. Még ez évben beépítik a hídnál az automata útállapot jelző rendszert ami sokat segít a közútkezelőnek... A beruházásért köszönettel tartozunk a beruházónak.

Saját beruházásban elkészült a Boeskaai utcai útépítés a lakos-

Véglegesen megoldódott a Kálvin utcai gondozóház tulajdonjoga, a Református Egyház járadék ellenében lemondott volt tulajdonáról. Azonnal hozzákezdünk a házzal kapcsolatos problémák megoldásához. A Szociális Válságkezelő Program kereté-

sen ápoljuk kapcsolatunkat testvértelépülésünkkel.

„Az életminőség ismét javult, a lakosság fogyása 1% alatt maradt, a bűnözés mértéke nem érte el a 2%-ot, a munkanélküliségi ráta tartósan 7% körül volt.”

Végül mindenkinek megköszönte az elmúlt évi munkáját. A visszatekintés után meghívott vendégeink is köszöntötték az ünnep alkalmából községünk lakosságát.

Békésszentandrási Önkormányzatának Képviselő-testülete már negyedik alkalommal adományoz kitüntetést olyan személyeknek, akik

tevékenységükkel sokat tettek településünkért, a lakosokért. Az idei év kitüntetettjei Szurovecz Vince esperes-plébános és id. dr. Olasz Imre körzeti orvos. Az esperes úr a templom és parókia felújításáért, a temető rendbetételéért és az ittléte óta folytatott karitatív tevékenységéért, a doktor úr a településen folytatott több évtizedes gyógyító munkájáért kapta a díjat. Mindketten Sinka József polgármester úrtól vehették át. Hosszabb beszélgetést olvashatnak velük lapunk következő oldalain.

Olvasóink értesülhetnek róla, hogy az Önkormányzat pályázatot írt ki a község határában felállítandó fogadótábla tervezésére. Több értékes és szép pályamunka érkezett, az érdeklődők megtekinthették őket szombaton koradélután a nyugdíjas klubban. Közülük az első díjat Fazekas Zoltán munkája kapta, ez köszönti majd ezután az idelátogatókat. A nyertesnek járó pénzjutalmat ezen a szép estén vehette át. Itt rögtön fel is ajánlotta a PC-klub javára. Munkájáért különdíjban részesült Kun János, a díjat Oláh Géza ajánlotta fel és adta át.

A felemelő pillanatok után a jelenlévőket színvonalas műsorral szórakoztatták. Felléptek a Hunyadi János Általános Iskola diákjai, verssel, néptáncal, népdalokkal, a Chován Kálmán Művészeti Alapiskola növendékei, a Nyugdíjas Klub nótáénekesei, a Vértessy Társastáncklub táncosai és Hrnicsjár András, aki egy Juhász Gyula verssel köszöntötte az ünnepet és az ünnepeket.

Mné

Sinka József köszöntőt mond

Az ünneplő közönség

ság és a Területfejlesztési Tanácstól nyert pályázati pénzből, sajnos a Szent László utcai útburkolat felújítása nem folytatódott. Ez a pályázatunk nem nyert, tovább próbálkozunk...

Az Ifjúsági és Sportminisztérium által kiírt pályázaton nyert 2,4 millió Ft pénzüsszegebből elkezdődött a tornaterem padozatának és a kézilabdapálya burkolatának elújítása. Ez által az Általános Iskola és a kézilabda csapat működési feltételei jelentősen javulni fognak, az időjárás befolyásolja a végző határidőt.

ben pályázaton nyert pénzzel elkezdődött a vizesblokk bővítése.”

Ezután községünk sport- és kulturális életéről esett szó. Az állami ünnepek, sportesemények színvonalas rendezése mellett említést tett sakkosaink és táncosaink eredményes munkájáról is. Örvedetes tényként említette a sok új civil szervezet alakulását. Az idén alakult meg a Békéssy János Hagyományörző Egyesület, a Millenniumi Emlékbizottság, a Vass Sándor Hagyományörző Csapat és a PC-klub. Továbbra is sikere-

BESZÉLGETÉS A

Szurovecz Vince esperes-plébános

A Szent András nap alkalmából kitüntetését kapott az elmúlt tíz évben a község érdekében kifejtett munkájáért Szurovecz Vince esperes-plébános úr. Ezt az alkalmat megragadva kértem, hogy válaszoljon kérdéseimre, mondja el véleményét.

- Először is engedje meg, hogy a Szentandrási Híradó és a község minden lakója nevében gratuláljak ehhez a szép díjhoz! Hogyan fogadta a hírt, amikor tudomást szerzett róla, s tudja-e kik terjesztették fel?

- Meglepetésként ért a hír. Iskolába menet, útközben jelezték a döntés eredményét. Amikor megkaptam a polgármester úr értesítését, csendben puhatolódtam. Így jutott tudomásomra, hogy a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt helyi szervezete javasolta a kitüntetésre. Köszönöm a figyelmességüket. 1998-ban a KDNP már javasolta a kitüntetésre. Nem akartam, hogy javasoljanak, de a KDNP helyi szervezete ragaszkodott hozzá.

- Az ünnepségen a kitüntetés átvétele után néhány gondolatot elmondott a jelenlévőknek. Kérem ismétlje ezt meg most olvasóinknak is?

- Nem szoktam rögtönözni. Mindig készülök a beszédeimre. Amikor láttam, hogy az ünnepségen milyen nagy számban vannak jelen - híveim is -, akkor úgy döntöttem, hogy itt szólni kell egy pár szót, kb. a következőket mondtam: „Köszönöm az életmű díjat. Meglepődtem. Az elmúlt esztendőben fel voltam terjesztve. Úgy gondolom, hogy ez az életmű díj azokat is illeti, akik segítségemre voltak a nagy munkálatokban. Nekem van egy második otthonom, az iskola. Minden nap mosolygós és vidám arcú gyermekek várnak, kik között mindig megfiatalodik az ember. A kitüntetéssel járó pénzt szeretném az iskola részére felajánlani. Igazgató urat megkérem

arra, hogy e pénzből vásároljon szemléltető eszközöket, vagy olyan dolgokat, melyek segítik a gyermekek tudását. A Szentírásban van egy esemény. Keresztelő János találkozik Jézussal a Jordán folyónál, ahol keresztelt. Azt mondta: „Nekem csökkennem kell (kiseb-

iskolának ajándékozta ezt az összeget?

- Mivel 10 éve tanítom a hittant az iskolában, én is használom az iskola felszereléseit, úgy gondolom, hogy ezzel valamit szeretnék visszaadni. Az a szemléltető is vezetett, mivel sok kedvessé-

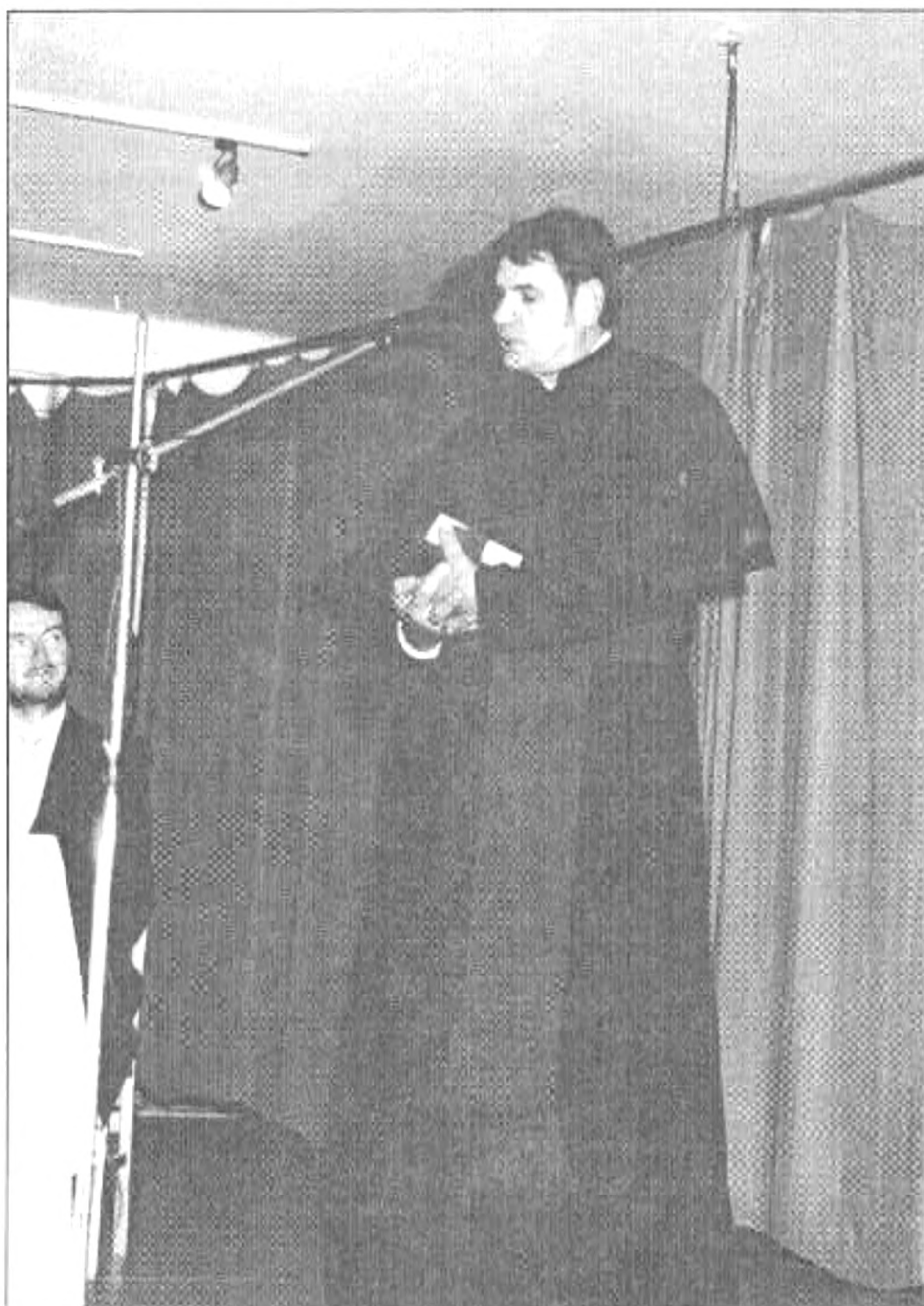
ról részletesebben is, mondja el az öröme mellett azt is, milyen nehézségekkel kellett megküzdnie?

- A méltatásban szereplő tevékenységeket valóban iparkodtam hivatásomból fakadóan önzetlenül teljesíteni. Idegen tőlem, hogy engem ünnepeljenek. Tettem és teszem a kötelességem. Mindig szomorú vagyok, ha nem tudok segíteni, bizony sokszor akadályokba ütközöm. A sok hivatali beosztásom miatt, nem egyszer az idő is befolyásol a segítésekben, vagyis nem jut annyi idő az odafigyelésekre. Az elmúlt két esztendőben nagyon leköltött a templomunk felújításának a gondja. Szükséges volt az állagmegóvás. Egy 250 éves templomot sokkal nehezebb felújítani. Itt adva vannak az öreg falak... egy régi építészeti stílus... s bizony ezeket nehezebb újba öltöztetni, de a kiadás is több.

Egy-egy tél még mindig előhoz rejtett hibákat, amit majd javítani kell. Öröm a szép templom.

Gondok is vannak. Ezek nagy része inkább emberi meg nem értékekből fakad. Különösen a temetővel kapcsolatban merülnek fel nehézségek. A temetőben nem azt teszek, amit akarok. Törvények szabályozzák a temetőket. Ellenőrzést tart az Állami Népi Egészségügyi Tisztiorvos hivatala is. Ezeket a szabályokat be kell tartani. Ezekből adódnak a meg nem értékek. Azt gondolják, hogy a pap nem akarja

engedni. Külön hadd szóljak arról az úgynevezett 50 Ft-os sírhely fenntartásról. Keretengedélyként lettek kiadva a múltban. Szabálytalan volt. Vannak, akik az 50 Ft-ra hivatkozva megváltottnak hiszik a sírokat. Ezekből nem kevés nehézség akadt. Itt mondom el, hogy ez az 50 Ft-os sírhely fenntartás érvénytelen. Persze senkitől nem vesszük el a fenntartott sírhelyet, de kérjük, hogy a törvényeknek megfele-

bednem), neki pedig növekedni." Én is így vagyok. Nekem már csökkennem kell, a gyermekeknek pedig növekedni." Mivel rögtönözni kellett, úgy gondolom, hogy ez volt a lényege a beszédemnek. Köszönöm mindenkinek.

- A díjjal járó összeget - ami negyvenezer Ft - felajánlotta az iskola javára, szemléltető eszközök és egyéb szükséges felszerelések beszerzésére. Mi indította erre, s miért éppen az

get, megbecsülést kapok a gyermekektől és a szüleiktől is, viszonzni szeretném ezzel az adománnyal.

- A díj átadása alkalmával elhangzott méltatásban szó esett azokról a tevékenységekről, amelyeket ittléte óta folytatott a község érdekében. Gondolok itt a templom felújítására, a parókia és a temető rendbe tételére, de a különböző karitatív és egyéb cselekedetekre. Kérem szóljon ezekről a dolgok-

KITÜNTETETTEKKEL

lően rendezze a sírhely jogi helyzetét.

- Az elmúlt évek során igyekezett kivenni részét a község közéletében is. Rendszeresen jelentek meg írásai lapunk hasábjain is, melyek közül egyesek bizonyos körökben óriási viharokat kavartak. Mit gondol, miért volt ez így?

- Nem foglalkoztam a viharokkal, sem a vihart keltőkkel. Amit leírtam annak mindig meg volt a jogos alapja. A vihar keltésben inkább a régi beidegződést láttam visszaköszönni.

Demokráciában vannak vélemények. Ma igaz a VIP-lista, hogy kedvezményesen lehetett kölcsönhöz jutni s ezt sokan ki is használták, de kik?

...Miért kell ebből vihart keltetni? Vagy a Posta Bank két alkalommal feltöltése sok milliárddal, s ezt az adófizetők pénzéből tette a Horn kormány s közben kedvezményesen lehetett felvenni pénzt... ebből miért kell vihart kavarni? Ezek tények. Én úgy gondolom, inkább el kell gondolkodni a tények felett levonni a konzekvenciát. Mindig is irritált az, amikor a nyugdíjas embereket próbálták manipulálni pártpolitikai célokra. Politikai szempontból etikátlannak tartom azt, hogy olyanok bírálják, akik résztvevői voltak a döntéseknek. Azok ne bíráljanak, akik egyetértettek a Kádári korról.

Jól éltünk Kádár idején, szokták mondani. De miért éltünk jól? Mert a külföldi hitelek osztozták a népnek. S most itt van az ország számára a nagy adósság, mert kamatostól kell visszafizetni. Hosszú évtizedeken keresztül az Egyháznak - a papoknak - hallgatni kellett, sőt elvárták, hogy helyeseljék az állampárt tevékenységét. S talán ez a múltbeli magatartás megváltoztatása, mármint, hogy az egyház képviselője véleményt mer mondani bizonyos eseményekkel kapcsolatban, kiválthat nemtetszést. Meglepődve hallottam, hogy sajnálnak engem, hogy egyes körök rossz irányba befolyásoltak. Engem nem lehet befolyásolni egyik oldalról sem. Nos, ezekről ennyit.

- Volt időszak, amikor Ön külsős bizottsági tagként

részt vett egyes bizottságok munkájában. Jelenleg ez nincs így. Megtudhatnánk-e ennek okát?

- Szép és nehéz munka volt. 1990-től a szociális bizottságban dolgoztam, majd 94-től a szociális és a művelődési és sportbizottságban. 1998-ban is hívtak a szociális bizottságba. Nem vállaltam. Nagyon sok olyan feladatot kell ellátnom esperesként, ami az időmet, energiámat igénybe veszi. 11 egyházközség teljes felügyelete, pénzügyi ellenőrzése és 9 plébános személyi ügyei tartoznak az esperesi hivatalhoz. Emellett az egyházmegye pénzügyi ellenőrzése is rámhárul. A püspök úr mellett több bizottságban is dolgozom. Sokszor nehéz volt, hogy segíteni kellene, de nincs pénz. Előfordult az is, hogy a plébánia hivatalban számonkértek egy-egy döntés miatt. Csodálkozva hallgattam, hogy ki lettek szívárogtatva az ott elhangzottak. S engem pedig kötött a titoktartás. Jobbnak láttam, ha most nem veszek részt a bizottságban külsős tagként.

- Köztudomású, hogy nagyon szereti a gyerekeket és ezt ők is viszonozzák. Hittan óráiról örömmel beszélnek a gyerekek. Kérem, tájékoztassa olvasóinkat, ittléte óta hogyan alakult a Római Katolikus hitoktatás helyzete a községben, ha voltak változások azoknak mi a háttere?

- 1989 és 1990-ben a hitoktatásban Bencsik István igazgató-helyettes úr volt a segítségemre. Volt olyan hittanóra, ami 2 órakor kezdődött. S ez nem volt jó, de hát nem lehetett másként megoldani. Később sikerült megoldani a hitoktatást. S ez ma is így van. Csendes ütközések is voltak. Igazán jó a kapcsolat a tanteszülettel, ha kell szívesen segítetek. A hittanra járó gyermekek létszáma éveken keresztül 190 és 200 között van. Itt is meg szeretném köszönni az Igazgatóknak, a tanároknak az együttműködését.

- Ön az idén ünnepelte pappá szentelésének 25. évfordulóját, azaz ekkor mondta el az ezüstmiséjét, melyet megtisztelt jelenlétével az egyházmegye Főpásztora is. Úgy vesszük

észre szívesen jön más alkalmakkor is ide. Kérem mondja el, vajon mi áll ennek hátterében?

- A Püspök Úr szívesen megy, ha hívják, s ha az ideje engedi. Komoly elvárásai vannak a papjai felé. Ezüstmisékre nem igen szokott elmenni, levelet küld maga helyett. Ide viszont jönni akart. Várta is meghívásomat. S ez számomra nagy kitüntetés volt. Hogy mi áll ennek a hátterében? Ha erre válaszolnék, akkor öndicséret lenne a válaszom, s ez tőlem távol áll. Felejthetetlen marad számomra az, hogy Mezőhéken az új harang felszentelését rámbízta. Az egyház előírásai szerint a harangot csak Püspök szentelheti fel. Erre engem kért fel és nem a helynököt.

Kérem ezek után tájékoztassa olvasóinkat arról, mi a véleménye a Világegyház, a magyar Katolikus Egyház és a helyi Egyházközség jelenlegi helyzetéről és jövőjéről?

- Erre a kérdésre hosszan lehetne válaszolni. Általánosságban azt kell mondanom, hogy az elmúlt évtizedek eredménye mindenütt érezteti hatását. Mi még jobb helyzetben vagyunk hitéleti szempontból, mint sok nagy egyházközség. Jövünk Isten kezében van. Én megteszem azt, amit meg kell tennem, a többi az Istenre tartozik. Későbbi időben erre a kérdésre jó lenne visszatérni a Szentandrási Híradó lapjain.

- Községünkben - ahogyan az ezüstmiséjén is látszott - jó kapcsolat van a Református Egyházzal és annak lelkipásztorával. Hogyan alakult ki ez a kapcsolat, milyen további együttműködésre lát lehetőséget különös tekintettel a nemrégiben Frankfurtban aláírt egyházak közötti megállapodásra?

- Valóban jó a kapcsolat a református lelkipásztorral. Én mindig azt kerestem, ami összeköti a két egyházat s nem azt, amiben különbség van. Mindig arra törekedtem, hogy keressük azt a közös feladatot, irányt, utat, melyek segítségével együtt teszünk tanúságot az evangélium örömhíréről. Az Augsburgban aláírt okmányt az evangélikus egyház és katolikus egyház írta alá. 381 éves vitát zártak le. Hogy mi lesz az eredménye? Ezt a

jövő fogja megmutatni. A világban tapasztalható közömbösség, az ateizmus, a fogyasztói szemlélet, csak úgy állítható meg, ha a Krisztus egyházához tartozók a megbékélés lelkületével, egymás elfogadásával, szellemi és lelki erőik egyesítésével hirdetik Jézus evangéliumát.

- Mi a véleménye arról, hogy vannak olyan vélemények, amelyek nem mindig tartják tiszteletben adott esetben a katolikus vallás előírásait? Arra hivatkozva, hogy a vallás magánügy a világi ember pedig élhet az Isten által számára biztosított szabad akarattal, illetve egyesek más vallással rendelkeznek, vagy éppen ateisták, akiknek ehhez semmi közük?

- Tőlünk mindig elvárják a toleranciát. Mi hívők viszont nem kaptuk meg. S ez még ma is kísért. Például elvárom azt, hogy a katolikus egyház előírásait tartsák tiszteletben azok is, akik ateisták, vagy közömbösek. Országos botrány volt, amikor Budapesten nagypénteken a Főpolgármester hálat akart rendezni. Csodálkoztak, hogy az egyházak tiltakoztak. A kellemetlenségeket el lehet kerülni azzal, hogy egy-egy program megszervezése előtt megtörténik az egyeztetés. 2000-ben hármas ünnep lesz. Krisztus születésének 2000. évfordulója, ehhez kapcsolódik a Szentévi ünnepség sorozat, a harmadik az 1000 éves kereszténységünk évfordulója. Egy egész esztendőn át ünneplünk, így készülünk belépni a 3. évezredbe. Karácsonykor az ünnepi szentmise alkalmával nyitom meg a hármas ünnepségünket. Kívánok kedves híveimnek, minden békésszentandrási embernek Istentől áldott karácsonyi örömet, boldog családi együttlétet, s az előttünk álló 2000-re pedig sok sikert és jó egészséget.

- Az olvasók nevében is köszönöm válaszait! Az adventi várakozás hátralévő idejére a hajnali szentmisékhez kívánok vidám ébredéseket, az elkövetkező karácsonyi ünnepekre és az óév búcsúztatásához pedig minden földi és égi jót, kegyelmekkel teli ünneplést! Köszönöm a beszélgetést!

Molnár Imre Zoltán

dr. Olasz Imre körzeti orvos

A Szent András nap alkalmából rendezett ünnepségen kiüntették id. dr. Olasz Imre háziorvost, körzeti főorvost is. Több évtizede a község közegészségügye érdekében kifejtett eredményes munkája elismeréseként. Őt is megkértem ez alkalomból szóljon lapunk olvasóihoz.

- A kiüntetéshez a Szentandrási Híradó olvasói és a község lakossága nevében gratulálók! Önhez is ugyanazzal a kérdéssel fordulók először, mint az esperes úrhoz, vagyis hogyan fogadta a hírt, amikor tudomást szerzett róla, s tudja-e kik terjesztették fel?

- Nagyon jól esett a betegeim megbecsülése. Tudomásom szerint az Idősek Napközi Otthona terjesztette fel.

- Szintén azt kérem, ismételve el azt a néhány gondolatot, amit az ünnepségen az ott jelenlévőknek elmondott a díj átvétele után!

- Megköszönöm a lakosságnak, hogy ily módon is értékelte az eddigi munkámat. Megígérem, hogy továbbra is számíthatnak gyógyító munkámra.

- A kiüntetéssel járó összeget Ön is az iskola javára ajánlotta fel, hasonlóan a másik kiüntetettéhez. Megkérem, indokolja meg, miért éppen az iskolának ajándékozta?

- Azért ajánlottam az iskolának ezt az összeget, mert úgy éreztem, hogy annak legjobb helye ott van. Segítse, ha szerény módon is a felnövekvő generációt tanulásában, hogy minél több iskolázott ember legyen községünkben.

- Az átadás alkalmával elhangzott méltatásban szó esett arról a szerteágazó egészségügyi munkáról, amit az eltelt több mint 38 év alatt végzett a község lakossága érdekében. A körzeti orvosi munka mellett az alkoholelvonó, néha fogorvost pótló - vagy éppen az idekerülése utáni rövid időszakban - mint szülőotthon vezető orvosi tevékenységről. Kérem, hogy mondja el az elmúlt négy évtizedben végzett munkájának örömeit és esetleges kudarcait is!

- Az idekerülésem után átvett feladatokat - körzeti orvos, szülőotthon vezető, iskolaorvos, bölcsőde orvosa, foghú-

zás és pótlás, majd 1969-től az alkoholelvonó - mindig örömmel végeztem. Úgy érzem munkám eredményes volt, kudarcot nagyon keveset tapasztaltam, de akkor is igyekeztem ezt áthidalni.

- Az orvos csak úgy, mint a pedagógus, a pap, a gyógyszerész egy községben mindig „szem előtt van”, szinte kötelessége részt venni a közéletben. Ilyen irányban milyen tevékenységeket végzett?

- A lakosság érdekeinek képviselését mindig is kötelességemnek éreztem. Ez talán hozzá is tartozik egy községi orvos munkájához. Minden téren, legyen az vallási, politikai vagy gazdasági mindig próbáltam ennek megfelelően tevékenykedni. Több cikluson keresztül képviselőként is részt vettem ebben a munkában, e mellett a Vöröskeresztes szervezetet is több

éven keresztül irányítottam, jelenleg is a területi szervezet elnöke vagyok.

- Az orvos munkáját sokan a varázslóéval, netán a Jóistenével keverik össze. Mi erről a véleménye?

gyermek, egy új élet, olyan elkeserítő tud lenni a halál.

- Doktor urat mindenki arról ismeri, hogy a legeresettebb állapotban lévő betegeit is igyekeznek jókedvre deríteni. Miből fakad ez a fajta gyógy mód?

- Az emberek teljes ismerete a fontos. Nemcsak a testi, de a lelki bajt is fel kell deríteni. Arra kell irányítani minden figyelmet, hogy a beteg alapvető problémája tisztázódjon. Mindig igyekeztem és a mai napig is igyekszem mindennek a derübb oldalát megfogni és így fordulni hozzájuk. Ez úgy gondolom a betegnek is sokszor fél gyógyulást jelent.

- Az is köztudomású, hogy a gyógyszerek felírásánál nemcsak a hatóanyagot, hanem a gyógyszerek árát is figyelembe szokta venni, illetve előszeretettel ajánl természetes gyógymódokat is. Mi ennek az oka?

- Mindig figyelembe veszem a betegek anyagi teherbírását és a gyógyszerek szükségességét. Számtalan drága gyógyszernek van alkalmazható, olcsó megfelelője. Ahol csak lehet ezt az elvet alkalmazom. Természetesen e mellett azt a régi mondást is figyelembe veszem, hogy „fűben, fában teremtette az Isten az orvosságot”.

- Ma divat az egészségügyben a megelőzésről beszélni. Ilyen szempontból doktor úr talán néha a korát is meghaladta, hiszen gyermekkorom óta emlékszem rá, mindig szeretett az óvodába, iskolába vagy éppen felnőttek közé menni, különböző egészséges életmóddal kapcsolatos előadásokat tartani. Mióta és miért végzi ezt a munkát?

- Idejövetelem első napja óta végzem az egészségügyi felvilágosító munkát, tartom az előadásokat, mert vallom, hogy a betegséget sokkal könnyebb megelőzni és elkerülni, mint gyógyítani. Nagyon fontos, hogy ezt mindenki így gondolja, ne csak az orvos. Ezen a téren nagyon sokat segítettek nekem azok a szervezetek, közösségek, amelyek időről-időre megkerestek ilyen irányú kérésekkel, meghívtak egy-egy témakör elmondására.

- Valóban sok esetben előfordult, hogy az orvos munkáját összekeverik a varázslóéval vagy a Jóistenével. Pedig az orvos egy elsajátított tudomány alapján végzi munkáját, természetesen ehhez azért szüksége van sok esetben a Jóisten segítségére is. Azt jó, ha tudjuk mindnyájan, hogy az orvos csak a felderített bajokat tudja orvosolni, sok esetben versenyt futva az idővel. Életet adni sajnos nem áll módjában és nem tud gyógyszert felírni halál ellen. Az orvosi munkának ez az egyik legfontosabb ismérve. Amilyen örömet jelent minden egyes megszületett kis-

- Ön nagyon jól megértette magát mindig a gyerekekkel. Szívesen foglalkozott velük. Honnan eredt ez a fajta gyerekszeretet?

- Nekem is vannak gyermekeim, unokáim. A gyerekek igénylik azt, hogy foglalkozzanak velük, törődjenek a sorsukkal, ezt a fajta gyengédséget meg is hálálják. Azt tapasztaltam, mindig szívesen jöttek hozzám a gyerekek ha betegek voltak, mert talán ők is megéreztek, hogy örömmel foglalkozom velük.

- Sokan tudják, hogy igazán szereti a paraszti munkát, nem veti meg azokat az em-

bereket, akik azt végzik, mi több nagy állat- és ló barátoknak tartják. Miből ered ez?

- Születésem óta nagyszüleimtől, szüleimtől örököltem az emberek szeretetét. Ismerem a paraszti munka minden nehézségét, láttam mennyit dolgoznak a megélhetésért. Ezért csak megbecsülést érdemelnek. Az ilyen irányú munkavégzés során nekem sem esik ki soha a kezemből a szerszám. Az állatok és különösen a lovak az ember társai évezredek óta. A paraszti gazdálkodáshoz, a falusi élethez mindig is hozzátartozott az állatok közelsége. Különö-

sen érvényes ez a lovakra. Idekerülésem után egészen a tanvilág felbomlásáig hűséges segítőtársként alkalmaztam. Azóta is szeretem és becsülöm, mert sok-sok nehéz helyzetben kíséretet.

- Elterjedt egy szóbeszéd, mely szerint január 1-jétől nyugdíjba vonul. Meg tudja ezt erősíteni vagy cáfolni?

- Az ünnepségen is kijelentettem, most is megerősítem, amennyiben egészségem továbbra is engedi és kormányzat is hozzájárul továbbra is a betegek szolgálatában állok. Nem áll szándékomban egyelőre nyugdíjba vonulni.

- Egy igazán aktuális kérdés: Mi a véleménye a háziorvosi praxisok tervezett privatizációjáról?

- Helyeslem ezt a döntést. Ezzel talán nagyobb felelősség hárul ugyan az orvosra, de emellett közelebb is kerül az egyes emberekhez, családokhoz. Megvalósulhat az ún. családi orvos intézménye a mindennapokban is.

- Válaszait olvasóink nevében is köszönöm! További munkájához kívánok erőt, egészséget és további jó kedvet! Köszönöm a beszélgetést!

Molnár Imre Zoltán

Autósok figyelmébe!

Készítse fel autóját a télre!

Üzletünkben kapható fagyálló, hidegindító, jégoldó, akkumulátor, izzók, tartozékok.

További kínálatunk:
IFA, BARKAS, ZSUK
alkatrészek, gumiabroncsok,
olajok, zsírok.

FIGYELEM:
megkezdtek az MTZ-50-80-82
tip. alkatrészek forgalmazását is.

*Műsoros videokazetták kaphatók
750 Ft-tól!*

Cím:
„AUTÓSBOLT”
KORDEX Bt.
Békésszentandrás
Vértessy tér 6.
Tel/fax: 66/311-401

*Minden vásárlómnak kellemes karácsonyt
és boldog új évet kívánok!*

Egyéni és társas vállalkozások könyvelését, adó, TB ügyintézését, üzleti tervek, hitelpályázatok készítését vállalom.

*Minden üzleti partneremnek
Boldog Új Évet Kívánok!*

Juhászné Mrena Mária
Békésszentandrás, Wesselényi u. 4.

**Kertgondozásra,
lakástakarításra
leinformálható,
megbízható
személyt,
személyeket
keresek.**

**Telefon:
30/2000-013.
Visszahívom!**

APRÓ * APRÓ * APRÓ

Tacskó jellegű kiskutyák szerető gazdát keresnek. Érdeklődni: Wesselényi u. 4.

*

2 db süldő eladó, Farkas Andrásné, Fő út 34.

*

Franciaágy megkímélt állapotban eladó. Érdeklődni: 06-30/215-7770 egész nap, vagy az esti órákban: 217-461

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik
CSÍK JÓZSEFNÉ sz. CSIPAI ERZSÉBET
temetésén megjelentek,
sírára koszorút, virágot helyeztek,
mely fájdalmunkban osztoztak.

A gyászoló család

„Túléli önmagát az, aki maga után hagy egy jó szót, egy jó példát, egy jó könyvet... ez a módja annak, hogy még a sírban is dolgozzunk és érdemet szerezzünk.” (Émile Langlois)

SAMU BÁCSI, NEM FELEJTÜNK!

Több napon át lengette a metsző téli szél a gyászzászlót az iskola épületén hirdelve, hogy ismét elköltözött közülünk egy tanárember. Czeglédsky Sámuel volt.

Fájdalommal mondjuk ki ezt a rövid szöcskát, amikor kényszerű búcsút kell vennünk tőle.

De ki is volt ő valójában? Egyéniségét, alakját mindenki ismerte Békésszentandráson, szinte hozzátartozott az utcaképhez. Bár nem volt született helybéli, mégis itt töltötte élete meghatározó részét. Csabacsüdön született 1939. március 27-én. Különböző tanulmányainak elvégzése után 1966 őszén került a helyi iskolába testnevelés és mezőgazdasági ismeretek szakos tanárként. Ekkortól kezdve mintegy két

évtizeden keresztül 1984-ig itt is lakott. Az oktató-nevelő munkán túl aktív sportolóként (labdarúgóként), majd az ő vezetésével alakult meg a Hunyadi MSE serdülő labdarúgó csapata. Iskolán belül és kívül egyaránt a sportnak szentelte életét. Igyekezett megszerettetni tanítványaival a testmozgást, a kis versenyzőkhöz átplántálni a benne meglévő küzdeni tudást és győzni akarást. Az utóbbi néhány évben új oldaláról is megismerhettük: a Szarvas és Vidéke sportszerkesztője illetve a Békés Megyei Nap sporttudósítója volt. Büszkén őrizte egy-egy híresebb versenyzővel, magyar világsztárral készített interjúja képi emlékeit az iskolai sport-

iroda asztalának üveglapja alatt. Szakja, hivatása és kedvenc kedvtelése egybeesett.

Régebben betegeskedett, de ki felé sohasem mutatta. Szemérmesen, sokszor szinte elnézést kérve kérte meg kartársait egy-egy tanítási óra szívességéből való helyettesítésére, ha orvos-

gyan az szokás!” Nem adatott meg neki sem és nekünk sem, hogy elköszönjünk, hiszen november 20-án örökre elment közülünk.

Az ősz folyamán, amikor beteglátogatóban nála jártunk, érdeklődéssel kérdezte, hogyan és mikorra újul meg a kézilab-

hoz már kénytelen volt elmenni, vagy ugyanígy jelentette be az iskola vezetőinek ha betegsége néhány napra orvosi utasításra haza parancsolta.

Az itt eltöltött harminchárom év minden fáradságát érezte a vállán a betegségével is küszködve, amikor ez év elején bejelentette, hogy ha lehetőség van rá szeretne nyugdíjba vonulni. Készült a megérdemelt pihenésre, de kötődött intézményünkhöz, szerette kartársait. A pedagógus napon, amikor a polgármester úr köszöntötte öt nyugdíjba vonulása alkalmából, még halkán hozzám fordulva megjegyezte: „Töletek, a tantestülettől majd a felmentési időm lejártával a téli szünet előtt búcsúzom, aho-

dapálya és a tomaterem. Közösen terveztük a majdan elkészülő, immáron megújult létesítmények együttes kipróbálását. Ez nem sikerült!

Samu Bácsi! Emlékedet megőrizzük! Búcsúzásként pedig álljon itt az a néhány gondolat, melyet a temetésen mondtam el 1999. november 24-én.

„Kedves Samu, Samu Bácsi, Kolléga, Tanár Bácsi!

Mély megrendüléssel álljuk körül koporsódat. Nem akarjuk elhinni a megváltozhatatlant, azt, hogy többé nem jössz közénk, nem halljuk erélyes, de jó kedélyű utasításaidat, amellyel tanulóid testnevelés órái munkáját irányítod. Ezután e kép már csak emlékeinkben él, azt soha nem feledjük el.

Jó kollégánk voltál, aki a napi együttműködésünk során mindig igyekeztél a felmerülő problémákat jó szándékkal és szeretettel megoldani. Munkádat nagy-nagy precízséggel végezted. Mindig megtisztelted kollégáidat és tanulóidat azzal, hogy a legkisebb versenyekről is olyan jegyzőkönyveket, statisztikákat, beszámolókat készítettél, mintha egy világversenyt bonyolítottunk volna le. Fáradhatatlan voltál a munkavégzésben. Mindennapjaidat, munkádat a sport, a mozgás szeretete és megszeretete töltötte ki. S hogy ezt mennyire eredményesen végezted azt jó néhány később válogatott, első, másod, harmadosztályú vagy éppen megyei első és másodosztályú ver-

senyzővé vált volt tanuló, valamint több száz általad úszni megtanult gyermek bizonyítja. Mélyen fájjaljuk, hogy el sem tudunk búcsúzni Tőled, s nem adatott meg neked, hogy lásd több mint harminc éven át volt kis külön birodalmad, a tornaterem és környékének megújítását. Pedig mennyire készültél rá!

Kedves Samu! Kedves Tanár Úr! Munkád, emberséged kitörölhetetlen nyomot hagyott a békésszentandrási Hunyadi János Általános Iskola történetében éppúgy, mint kollégáid és tanítványaidd szívében és emlékezetében. Nyugodj békében! Isten Veled!”

Molnár Imre Zoltán

AVATÁSUNKRÓL

Velünk volt a mindenható november 27-én, Szent András ünnepén. A Vass Sándor Hagyományörző Egyesület kisdíákjai gyönyörű időben voltak részesei az avató ünnepségnek. Köszönjük Sinka József polgármester úr és a képviselő-testület hozzájárulását programjaink megrendezéséhez. Külön köszönet illeti a Békéssy János Helytörténeti Egyesület tagjait. A visszajelzések alapján vendégeink érdekesnek, színvonalasnak tartották az eseményeket.

Külön köszönet a vendéglátásért Bohák Tibornak, az SZMK-nak és a Melis Pékségnek.

Tervezett programjaink

1999. december: Látogatással egybekötött interjú készítése az Öregek Napközi Otthonában élő idős emberekkel.

A nagyközségben található régi épületek feltérképezése, jellegzetes építési stílusok fotózása.

2000. január: Névadónk, Vass Sándor 1848/49-es honvéd családfájának elkészítése a községben élő leszármazottak segítségével.

2000. február: Közösségi találkozó szervezése: Enyedi Antalné (Öcsöd) és Máté József (Szarvas) helytörténeti kutatókkal.

Békésszentandrás és Öcsöd határában lévő zugok és halomok titkainak felkutatása, ásatások a helyszínen.

2000. március: Harci játékok szervezése, a község határában található, Gödény-halomnál, mely a környék legnagyobb kunhalma.

Kerékpártúra Szarvasra: a Magyarország volt közepének, valamint a város történelmi emlékhelyeinek felkeresése.

Történelmi verseny szervezése, a Honfoglalás és az 1848/49-es szabadságharc eseményeinek tükrében.

Tavaszi Hadjárat Emléktúrán való részvétel.

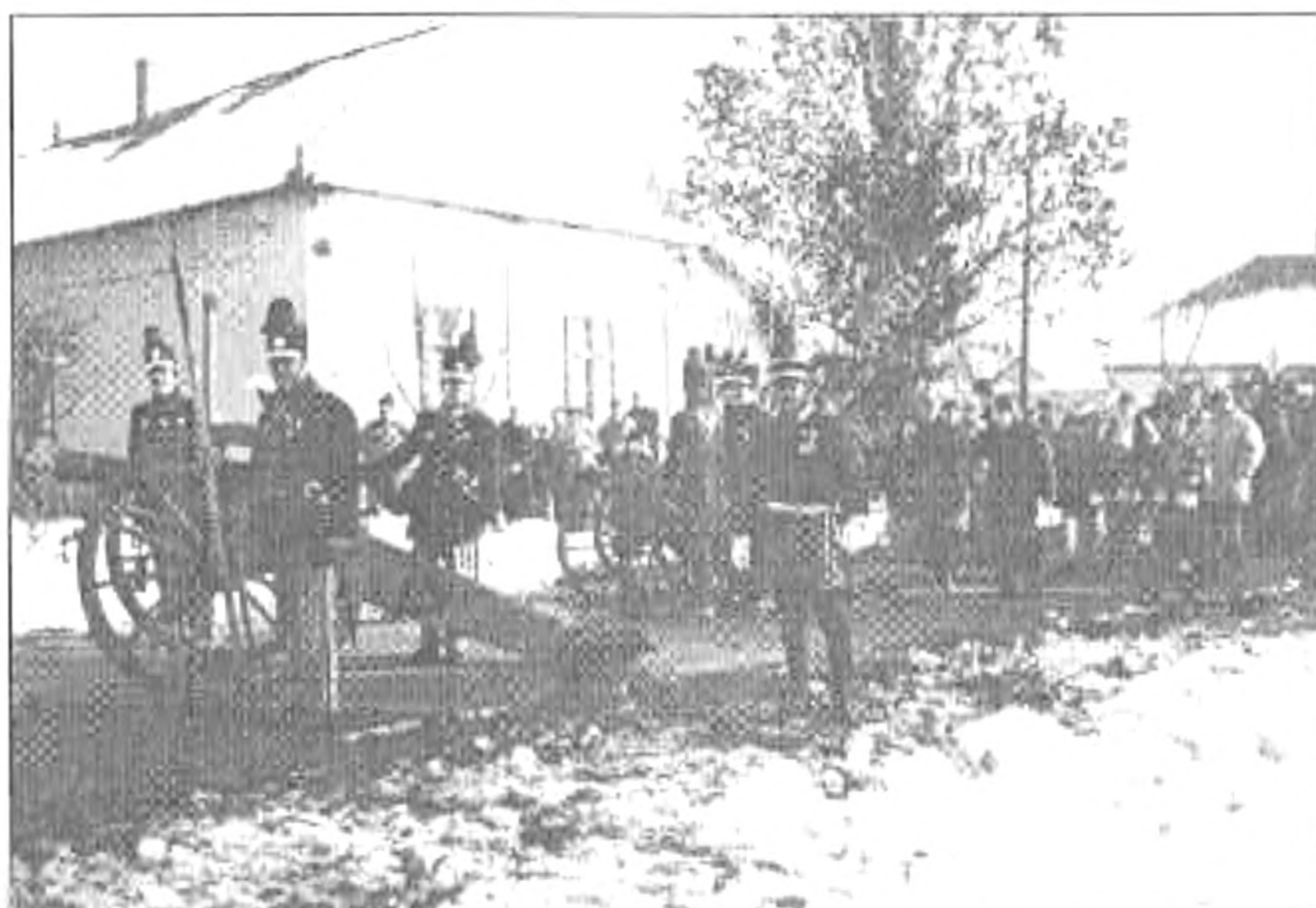
2000. április: Négy napos erdélyi út szervezése. Úti cél: Csíkszereda, valamint a győztes család helyszíneinek meglátogatása, tiszteletadás hőseinknek.

2000. május: Névadónk Vass Sándor sírjának felkutatása Nagyorosziban, s a környék történelmi emlékhelyeinek felkeresését átfogó két napos történelmi vándorút szervezése.

2000. június: Kirándulás Szegedre. A város nevezetességeinek megtekintése utána a szőregi csata színhelyének felkeresése.

2000. július: II. Rákóczi Ferenc emléktúra szervezése. Sárospatak és a környező települések történelmi örökségeinek felkeresése.

Tóth Zoltánné

Hock János

Seress Imre

Sem kora, sem a történet nem illeti Kálmánt dicsőítő melléknévvel: mégis legnagyobb nemzeti királyaink egyike ő. Mint húsz éves ifju foglalja el a trónt 1085-ben, egy mérhetetlen gyász közepette, amelyben Magyarország az egész keresztény világ osztozik. Meghalt László, a lovagok mintaképe, a hős, a szent, legszebb férfikorában, váratlanul. Mialatt őt siratják, utódával jóformán csak a hízogók törődnek, akikkel minden királyi udvar tele van. Kálmán, az új király, mindenben ellentéte elődének: nem testileg magasabb egy fejvel összes kortársainál, hanem szellemileg; nem hadverő hős, seregek bálvány, hanem ügyes, körültekintő vezér. Mint államférfiu pedig nem kisebb első szent királyunknál: Istvánnál.

Külsejének nem kedvezett a Gondviselés. Termete igénytelenül közepeszerű, sőt némely krónikások szerint púpos. Egyhangulag magasztalja azonban mindenki lángeszét és mély tudományosságát. Ennek híre csakhamar eljut II. Orbán pápáig, aki nem mulasztja el üdvözölni a fiatal királyt és magasztalni a sok szép miatt, amit róla hallott. Bizonynyal volt más, diplomatikus célja is a pápai dicsőretek: megnyerni Kálmánt, hogy álljon a keresztetek élére, akik éppen a szent földre voltak indulandók. De Kálmán erre nem érzett hivatást és ezt rögtön ki is jelentette. Bölesen belátta, hogy az ifju Magyarországra a kereszties háboruban való részvétel végzettségé válhatnék. Azért a Gondviselés kegyelmének tekinthetjük, hogy e rendkívüli korszak alatt egy szintén rendkívüli férfiu adatott királyunknak. Nyugodt, józan megfontolás; gyors elhatározás és a határozat kivitelének képessége: mind ezeknek egyesülnie kellett abban a személyben, aki akkor a magyar trónon ült.

Egy gyenge uralkodó alatt Magyarországot már 1096-ban rettenetes katasztrófa érhetne volna. Hazánkon vonultak át a kereszties hadak. Ezek a kóbor csapatok, abban a meggyőződésben, hogy Kálmán király tudósna született, nem pedig hadvezérnek, félelem nélkül

szegték meg a vezérek által adott szót s rabolni, zsákmányolni kezdetek. A csalódás, amely őket érte, lesujtotta egész Európát. Folkmár remete, Godeschalk vezér és Emicho, leiningeni gróf seregeit Kálmán király egymásután veri tönkre és szórja szét. A menekülők

terjesztik hírét, hogy az ifju magyar fejedelem karja nem kevésbé súlyos Szent Lászlóénál. Pedig Moson alatt, amely várat a kereszties gyűlevész hadak ostromoltak, már azon veszkedtek a vezetők, hogy a biztos győzelem után melyikük legyen Magyarország király?

A történelem elismeri, hogy csupán a keresztiesek garázdasága kényszerítette Kálmán királyt, hogy a végsőig menjen. „Isten keze pedig - mondja az egykoru krónika - azért fordult a keresztiesek ellen, mert szertelen fajtalansággal vétkeztek ellene és mert a száműzött zsidókat, bár Krisztus ellenesei, inkább pénz-sóvárgásból, mint Krisztus igazsága miatt, öldökölték. Pedig az Úr igazságos bíró és nem parancsolja, hogy kényszerítsenek valakit a katolikus hit igájába.”

Hogy Kálmán mennyire szíven hordta a kereszténység magasztos ügyét, ezt csakhamar megmutatja. Mikor a hős Bouillon Gottfried áll meg seregeivel az ország határán és engedelmet kér az átvonulásra, azt rögtön megadta.

Bouillon serege tényleg csupa válogatott vitéz. Maga a vezér a keresztény lovagok büszkesége. És ez a fejedelmi hős - a pogányok későbbi réme - miután bejött az országba, „nagyon barátságosan üdvözöli Kálmán királyt és alázatos tisztelettel csókolja meg őt.” Mindazáltal Kálmán túszoikat vesz tőle, öcsét, Balduin herceget és ennek családját, hogy békésen fog seregeivel az országon átvonulni. Mikor aztán Bouillon herceg átkelt a Száván, Kálmán fényes ajándékok kíséretében visszaküldte hozzá a túszoikat és szívélyes búcsút vett a kereszties fővezérétől. Az első kereszties háboru tehát Magyarország tekintélyének, biztosságának és területének teljes megóvásával

N E M Z E T I

Kálmán király

végződött, anélkül, hogy a magyar király keresztényi és lovagi híre csorbát szenvedett volna. Sőt Kálmán erélyes föllépése maradandó hatásu volt, mert habár még két századik tartott hazánkon keresztül a kereszties hadak átvonulása, ezek többé nem váltak veszélyesekké. „Kálmán példát mutatott, hogy hogyan kell velük elbánni, ha elfelejtkezének igazi céljukról.” - mondja a történetíró.

Horvátország elfoglalását Kálmán örökségül nyerte Szent Lászlótól. Ebben a vállalatában is okos, vitéz hadvezetőnek mutatkozott. Mikor a veszély elmúlt, a keresztiesek ellen mozgósított sereget egyszerre megindította Zára felé. Minden ellenállást az erő öntudatával, nyugodtan győz le: a horvát városok sorra meghódolnak neki. Még azok is, amelyek eddig Velenczét vallották hűbér-uruknak, kegyelmébe ajánlják magukat, hallván, hogy milyen lovagiasan gyakorolja a győző jogait. Tényleg a hadjárat egyik eredménye az, hogy a horvát városok, főleg a tengerpartiak, egymásután kapják a kiváltságokat. A másik eredmény még fontosabb: Kálmán király, közel járva Velenczéhez, „békére és barátságra kötelezi magát a doge-vel szemben, még pedig, hogy nagyobb garanciaúja legyen a szerződésnek, országa egész tanácsának meghallgatásával.” Ez a magyar-velencezi szerződés egy modern diplomátának becsületére válhatnék. Kálmán elérte általa, hogy új szerzeményét Velence nem halygatta. Ennek fejében Kálmán csupán annak vitatásától állott el, hogy Micheli Vitale doge-t joggal megilleti-e, vagy nem, a horvát-dalmát hercegi cím?

Igy megszerezvén a magyar tengerpartot, Kálmán közvetlen érintkezésbe akarja hozni országát a hajózó népekkel, többek közt a vitéz normanokkal, akik akkor Sziciliát lakták. Az érintkezés eredménye, hogy Roger, szicíliai örgróf leányát, Buzilát nőül kéri és közel egy esztendei alkudozás után meg is kapja. (1099.)

A diadalmas horvát hadjáratot a szerencsétlen oroszországi tábo-

rozás követi. Máig sincs kiderítve, hogy erre a hadviselésre mi adott okot: csak az eredmény ismeretes, hogy Kálmán seregét a litvánok megverték. A vereséget csakhamar kiheverve, Kálmán ismét Horvátországban keres tért fáradhatatlan tevékenységének. Tizenhárom nagyrészt vásárolt gályával hajóhadat alapít az Adrián és a hajóhadal sorra foglalja el a parti szigeteket. Nagy tekintélyre és befolyásra tesz szert ezáltal a parti népek közt. Mikor 1108-ban békeszerződést kötnek a görögök és normanok, a szerződés aláírói közt két magyar főispán, Péter és Simon is szerepel. Kálmán felismervén, hogy a művelt tengerparti népekkel való érintkezés milyen hasznos a kissé zárkózott magyarnak, hogy a meghódított népeket megnyerje, egymásután adja ki számukra szabadságleveleit.

De nem a diadalmas háborúk, nem is a szerzett területek tartják fenn Kálmán nevét az idők végéig. Amiket ezeken kívül tett nemzete boldogítására, a magyar azokra csak háladatossággal gondolhat. Sűrűn megfordulva az országban, mindenütt észreveszi a hiányokat és ezek közt a legnagyobbat, hogy a törvénykezés nem igazságos. Ettől kezdve nem nyugszik és rövid idő alatt megalkotja az első, rendszeres magyar törvénykönyvet. Csak töredékben maradt fenn mai napig ez a mű, de csonka alakjában is bámulataba ejt kifejezéseinek egyszerű világosságával. Európának egy nemzete sem büszkélkedhetik, hogy abban a korban ilyen értékes törvényhozói alkotást hozott volna létre. Kálmán a maga tisztaságában állítja vissza a jobbagyrendszert, amely az akkori idők szellemének megfelelt, de gátat vet a rabszolgaságnak, szigoruan fenytve azt, aki magyar embert külföldre elad, mint valamely barmot. Az istenítéletek szigorúságát enyhíti. A halálbüntetést is csak a legfőbenjáróbb esetekre korlátozza. A boszorkányokról nincs több intézkedése e pár szónál: „Ilyeneket, minthogy nincsenek, ne is üldözzenek.” Ma még jobban bámuljuk ezt a kifejezést, mint

D I C S Ő S É G Ü N K

törvényhozása

bámulták akkor. Mert századok multak el, míg maga a törvényhozás belátta e királyi szavak igazságát.

Érdekes, hogy milyen kiváló érzéket tanusít Kálmán a magyar nemzet polgárainak összeolvadása iránt. Törvényt hoz, hogy az izmaeliták, a lakosság legelzárkózottabb elemei, ne házasodhassanak egymás közt: „Izmaelita ne merje leányát nőül adni az ő neméből való embernek”, és természetes, hogy az izmaelita férfi sem válthatott élettársat saját hitsorsosai közül. A drasztikus törvény, amely egy elnyomott felekezettel legérzékenyebb oldalán érintett, nem volt sokáig érvényben, de világosságot vet Kálmán nemzeti irányára. A katolikus egyház csak Kálmán király intézkedései óta forrott össze teljesen a nemzettel. Az egyházi rendet közelebb hozza a nemzethez az által, hogy a papi főméltóságokat magas közigazgatási feladatok teljesítésével bizza meg. Így támadt később Magyarországon lassan, észrevétlenül az államfentartó nemzeti egyház, amelynek mását többi katolikus államokban hiába ke-

ressük. Ezek szülték idővel az Ugrinokat, Tomoriakat, Fráter Györgyöket és így lett nemes hagyományunk napjainkig, hogy az egyház jelesei egyuttal a magyar közélet legelső irányítói is legyenek.

Mint az árpádházi királyok legtöbbjének uralkodását, úgy Kálmán királyét is testvértárcz zavarja és keseríti meg. Öcsese, Álmos herceg csak duzzogva, kénytelenségből engedi át neki a trónt, mint öregebbnek, de nem szűnik meg ellene áskálódni. Néhányszor nyílt lázadást is szervez és sereget visz ellene. Kálmán mindannyiszor legyőzi, nagylelkűen megbocsát neki és visszaadja gazdagságát. De Álmos csak nem tud megnyugodni, sőt végre Henrik német császártól kér segédelmet. Kálmán Henriket is csufosan kiveri az országból. Ekkor hallgat tanácsosaira és öcsesét börtönbe zárátja, hogy végét vesse a pártharczoknak. Itt kezdődik a nagy király életének treagikuma. Megszabditotta magát és hazáját a külső ellenségtől. Most azon dolgozik, hogy biztosítsa egyetlen fiának, Istvánnak a koronát. Apai aggodalmai

egyre jobban hatalmukba ejük őt, amit némely lelketlen udvaroncok felhasználnak, hogy elhitessék vele, hogy mihelyt behunyja szemeit, öcsese: Álmos le fogja a trónról taszítani fiát, a jogos örökösöt. Ugyanebben az időben történik, hogy második felesége, Eurémia, szemérmetlenül megcsalja őt és házasságtörést követ el. A rossz asszonytól elválasztatja magát és visszaküldi őt apjához, Szmolenszk hercegéhez. Ott, litván földön születik aztán Boris, a fattyu Árpádivadék, aki annyi trónviszálykodásnak lett később okozója. Ez a csapás és a fiáért való aggodalom megtöri lélekben is a gyenge szerveztü Kálmánt, akit alig negyvenéves korában halálos betegség dönt ágyba. Olasz orvos inkább siettel halálát. A nagy király nyugodtan adná vissza lelkét Teremtőjének, ha fia fején a koronát biztosítva látná. A tanácsosok azzal akarnak könnyíteni lelkén, hogy rettentő cselekedetre bírják: öcsesének megvakítására. A beteg király soká vonakodik,

de tíz éves fia ott van körülötte és apai györtődése megindító. Végre rábeszélük, hogy cselekedjék, amíg nem késő. Csakugyan, rendletet megy a dömösi apátságba, ahol Álmos mint fogoly tartózkodik; a hírnök egyuttal hóhér is, aki tüzes vassal megfosztja szeme világától a szerencsétlen herceget. Még az sem elég, nemsokára másik hírnök jön Dömösre, azzal a rendlettel, hogy Álmos herceg kivégzendő. A rendletet azonban a kolostorbeliek nem engedik végrehajtani. Kevéssel ezután Kálmán király kiadja lelkét 1115. február 3-án.

A történelem, a mely pártatlanul ítél, csak Álmos herceg szenvedései és gyászos sorsa iránt bír érzékkel. De a költői igazságszolgáltatás szemében Kálmán király tragikus hős, aki vétsége miatt bukik, bűnhődik, de rokonszenvünk az övé marad haláláig. Alkotásainak óriás eredményeiért: könnyen hajlandók vagyunk megbocsájtani a szerencsétlen atyának, aki még hibájával is hazájának akart használni.

Átalakult a helyi gyermekvédelem

Értesítjük a lakosságot, hogy a községben 1998. augusztus 1-jétől működő Gyermekjóléti Szolgálat bővült, illetve átalakult.

1999. december 1-jétől Családsegítő Szolgálat jött létre, amely ellátja a gyermekjóléti szolgálat feladatait is.

A szolgálat alapfeladatai:

1. Családsegítés:

- Tájékoztatja a családokat az őket megillető jogokról, támogatásokról, elhatárolásokról.

- A támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás érdekében segítséget nyújt kérelmek előterjesztésében. Felkészíti a családokat a támogatás célszerű felhasználására.

- Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi és mentálhigiénés (életvezetési) problémák esetén tájékoztatást ad a tanácsadások lehetőségéről, annak céljáról. Segíti a tanácsadást nyújtó felkeresését.

- A családsegítő szolgálat folyamatos családlátogatással, a családok saját otthonában oldja meg gondjaikat, azok megszüntetésében közreműködik.

- Lakossági szolgáltatásokat biztosít:
* kedvezményes akciók
* lakossági felajánlások koordinálása

- Krízishelyzetben segítő beavatkozást végez.
- Együttműködik más szervekkel.

2. Megelőző pártfogói felügyelet: Elősegíti a kiskorú életvezetési problémájának megoldását.

- A szülőkkel, oktatási intézményekkel, hatóságokkal kialakult konfliktust kezeli.

- Ellenőrzi és segíti a gyermek és a szülők számára előírt magatartási szabályok betartását.
- Szükség esetén hatósági eljárást kezdeményez.

3. Gyermekjóléti szolgálat:

- Tájékoztatást ad a gyermekjogi jogokról és az igényelhető támogatásokról.

- A várandós anyát segíti, támogatja, tanácsokkal látja el.

- Segíti a hivatalos ügyek intézését.

- Segíti a gyermek családban történő nevelkedését, megelőzi a veszélyeztetettséget, illetve a gyermek családból történő kiemelését.

- A családi konfliktusok megoldásában közreműködik.

- Családgondozást végez, együttműködik a nevelési-oktatási intézményekkel.

Várom a gyermekek, a szülők, a lakosság érdeklődését. A gyermekeket nevelő családokon kívül bárki, idősebbek, fiatalabbak, kérem forduljanak hozzám bizalommal kérdéseikkel, problémáikkal, észrevételeikkel.

Irodám változatlanul az Orvosi Rendelő épületében működik.

Albeiné Benkő Beatrix
családgondozó

A Családsegítő Szolgálat kéri a lakosságot, hogy ha megunt bútorra, használati tárgya, gyermekjátéka, könyve, kinőtt, de jó állapotban lévő gyermek-, illetve felnőtt ruhája stb. feleslegessé válik, azt ajánlja fel az arra rászoruló családok, illetve gyermekek részére. Felajánlásait megtehetik a Családsegítő Szolgálat irodájában (Szent László u. 18. - Orvosi rendelő épülete), vagy telefonon érdeklődhetnek a 217-828-as telefonszámon.

Segítségüket előre is köszönöm!

Albeiné Benkő Beatrix
családgondozó

AZ ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

VÍZDÍJ

2000-ben a víz és csatorna m³-enkénti díja nem változik, de a Képviselő-testület havi 100 Ft-os alapdíjat vezet be.

Az alapdíj fizetésére az a lakó ill. üdülőtulajdonnal rendelkező vízhasználó kötelezett, aki az Önkormányzat Víz- és Csatornamű Fenntartó Intézménye által üzemeltetett ivóvízvezeték hálózatra rá van kötve.

A 2000. évi helyi adók

A Képviselő-testület az elmúlt évek gyakorlata alapján szükségesnek tartotta a helyi adótelek karbantartását, illetve módosítását.

Az adómértéket a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességeihez igazodva állapította meg a törvényben meghatározott határokat figyelembevéve.

A döntés értelmében a **magán-személyek kommunális adóját 5.500 Ft/év** kerül megállapításra, mely kommunális szolgáltatásként tartalmazza a lakosság részére a háztartási hulladék elszállítását 2000. január 1-jétől.

Az idegenforgalmi adó:
- üdülőépületenként 390 Ft/m²/év
- a telekadó mértéke 10 Ft/m², ezen kívül szálláséjszakánként 100 Ft/nap

Az iparüzési adó:

- 1,2%-ra és 1,6%-ra változott, ezen adónem esetén figyelembe kellett venni az elérhető adóerőképesítést és a megváltozott jogszabályokat.

A gépjárműadó:

- mértéke maradt a korábbi: a gépkocsi súlyára vonatkozóan 700 Ft/100 kg.

Sinka József
polgármester

PÁLYÁZAT

Békésszentendrési Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete pályázatot hirdet Békésszentendrési Nagyközség Önkormányzatának bölcsődéje, gyermekjóléti-, családsegítő- és védőnői szolgálatának **intézményvezetői** állás betöltésére.

Pályázati feltételek:

- 5 éves folyamatos szakmai gyakorlat
- felsőfokú szakirányú végzettség
- a képzettséget tanúsító okirat másolata

- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány

Bérezés: A közalkalmazotti törvény szerint

A pályázat benyújtásának határideje: 2000. január 17.

Az állás betölthető: 2000. február 1-jétől

A pályázatokat írásban - részletes önéletrajzzal - a Nagyközség Polgármesteréhez kell benyújtani. (Cím: 5561 Békésszentendrési, Hősök tere 1.)

**Békésszentendrési Nagyközség
Képviselő-testülete Kellemes
Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Új Esztendőt kíván
településünk minden lakójának**

EGÉSZSÉGÜNK VÉDELMEBEN

Tájékoztató

Az influenza megbetegedések megelőzése érdekében ebben az évben is lehetőség van meghatározott kategóriákon belüli térítésmentes oltásokra.

Ezen kívül orvosi vényre bárki megvásárolhatja a gyógyszer-tári forgalomban lévő influenza vakcinák bármelyikét 50%-os társadalombiztosítási hozzájárulás mellett.

5.1. A Közegészségügyi, Járványügyi és Sugáregészségügyi, valamint az Infektológiai Szakmai Kollégium 1995. évi állásfoglalását figyelembe véve kizárólag az alábbi csoportokba tartozó személyek oltathatók a térítésmentes oltóanyag felhasználásával:

a) egy esetleges influenza megbetegedés következményes szövődménye miatt fokozottan veszélyeztetettek (kockázati csoportok):

- idült szív, keringési, légzőszervi, vese anyagcsere betegségben szenvedők, betegség vagy orvosi kezelés (általános szteroid, vagy rosszindulatú daganat) miatt csökkent immunitású személyek;
- 60 éven felüliek;
- szociális otthonokban, öregek otthonában, vagy egészségügyi intézményekben huzamosabb ideig ápolni bármely korú személyek;
- tartós szalicilát kezelésben részesülő gyermekek és serdülők (a Reye-szindróma veszélye miatt).

b) A fenti kockázati csoportokat a fertőzés átvitele révén veszélyeztető személyek:

- egészségügyi dolgozók;
 - szociális intézmények dolgozói.
- A gyógyszer-tárakban beszerezhető influenza elleni oltóanyagokkal történő oltás javasolt még a közlekedési, rendészeti, oktatási, közellátási feladatot teljesítő foglalkozási ágakban, valamint a diákokon, kollégiumok és más közösségek lakói, illetve tagjai között.

Tekintettel arra, hogy az influenza és a Streptococcus pneumoniae okozta tüdőgyulladás csaknem azonos kockázati csoportba tartozó személyeket veszélyeztet, továbbá, hogy az influenza szövődményei között igen gyakoriak a Streptococcus pneumoniae okozta másodlagos bakteriális tüdőgyulladások, az előzőekben említett kockázati csoportoknál [a) pont] javasolt a pneumococcus elleni védőoltás is az influenza elleni védőoltás mellett.

A gyógyszer-tárakban társadalombiztosítási támogatással rendelkező, vényre felírható pneumococcus elleni oltóanyagok állnak rendelkezésre. A védőoltásokkal kapcsolatos további tájékoztatásért forduljanak házi orvosukhoz.

A Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ „Epidemiológiai Információs Hetilap” című kiadvány alapján össze-

Többet ÉSZ-szel, mint AIDS-szel

1999. december 01. az AIDS Világnapja. A világméretű kampány mottója együtt a gyermekekkel és a fiatalokkal az AIDS ellen. A HIV-járvány további terjedésének gátlása csak akkor lehet eredményes, ha a 25 éven aluliak között csökken az újonnan fertőződött gyermekek és fiatalok száma. A gyermekeknek és a fiataloknak a mozgalom aktív részesévé kell válniuk, a fiatalokat meg kell győzni a megelőzés fontosságáról.

FIGYELJ, TANULJ, ÉLJ!

Figyelj a gyermekekre és a fiatalokra! Ismerd meg gondjait, nézeteiket, érts meg, mi fontos számukra az életben. Tanulj másoktól tisztelettel, tanulj meg osztozni és segíteni mások gondjaiban! Ismerd meg a HIV-fertőzés megelőzésének minden lehetséges módját!

Élj olyan világban, amelyben a gyermekek és a fiatalok jogai védettek, amelyben törődnek a HIV/AIDS-ben szenvedőkkel és nem éri őket diszkrimináció!

Fontos, mert a kutatások ellenére gyógyszer még nincs ellene, továbbra is halálos kór. A vírus a szervezet védekezőrendszerét támadja meg, mely-

nek következtében kiszolgáltatottá válik a külső ártalmakkal szemben. Különös veszélyt jelent, hogy a fertőzöttségnek kezdetben nincsenek tünetei. Az egyén panaszmentes, nem érzi magát betegnek, miközben megfertőzhet másokat. A vírus átvitelének leggyakoribb módja az egész világon így Magyarországon is a leggyakoribb módja az egész világon így Magyarországon is a szabadabb szexuális élet és az intravénás kábítószerfogyasztás.

A vírus a szervezeten kívül - levegőben, vízben, tárgyakon - hamar elpusztul, ezért a mindennapi érintkezés során nem lehet fertőzést kapni. Szervezetbe kerülését követően 3 hónap elteltével lehet kimutatni a vérből.

A kölcsönös hűségen alapuló párkapcsolat lehetővé teszi a félelem nélküli szexuális életet.

Ne feledje az AIDS ma még gyógyíthatatlan, de megelőzhető betegség!

Az Ön döntése, hogy milyen kockázatot vállal.

Az UNAIDS 1999. évi cselekvési programja alapján összeállította az ÁNTSZ Szarvasi Városi Intézete

A FALUGAZDÁSZ HÍREI

Visszatekintés '99-re

A mg-i termelők szemével tekintve az éves gazdálkodást, túlzás nélkül megállapíthatjuk, hogy ennyire kedvezőtlen és vízrontagságos esztendőt többségünk még nem élt át. Az egész évi tevékenységünket végigkísérte a leírhatatlan károkat okozó belvíz. Működési területemen százával érkeztek - folyamatosan, az év során - a belvízkár bejelentések. A károsultak egymásnak adták a kilincset, s gyakorta ismétlődött az újraelöntés egy-ugyanazon területen a már hasznosítható, újravetett földeken. Az FVM az év során két alkalommal nyújtott támogatást az elszennvedett károokra. Első ízben a kora tavaszi 6-10 eFt/ha, majd az ún. „Medárdi” esőzések okozta károokra 8-14 eFt/ha összegben növénykultúráktól függően. A belvizes károkat egyébként az egész esztendő folyamán be lehetett jelenteni november 30-ig. Az FVM intézkedését a jó szándék és odafigyelés jellemezte az év folyamán, a pénzügyi keret csak a kárenyhítésre futotta, ami természetesen nem jelentett száz százalékos kártalanítást. Ez, úgy gondolom, életszerű és logikus is, ha figyelembe vesszük, voltak a gátszakadások által elmosott települések is.

Ami viszont településünket érinti egy átfogó, alapos - kül-, belterületi és zártkerteket magába foglaló - vízrendezést kellene végrehajtani. A hajdanán meglévő ám*az elmúlt évtizedekben beművelt belvízelvezető, árokrendszert ismét kialakítani. A fő belvíz-befogadókat és műtárgyakat, melyek funkciójuknak jelenleg csupán 20-30%-ban felelnek meg, évenkénti folyamatos kotrással, karbantartással olyan műszaki állapotba hozni, hogy egy 30 mm-t meghaladó csapadék elvezetése ne

okozzon fennakadást! A fő befogadó Holt-Körös vízszintjét - a többi funkcióval összhangban - már októberben le kellene üríteni téli szintre, hogy befogadóképessége megnövekedjen. Az időben, gravitációs úton történő lecsapolással hatalmas költségek takaríthatók meg, mert a folyó Körös vízszintemelkedése után már csak a költséges átemelőszivattyúk működtetésével lehet a holtág vízszintjét csökkenteni.

Az év folyamán sajnos gyakorta találkoztunk elrettentő állapottal helyszíni bizottsági szintű csatornalejárásaink alkalmával.

Az 5.600 ha művelés alatt álló területből 2.800-3.000 ha áll teljes vízborítás alatt, míg a fennmaradó terület vízzel való telítettsége csaknem 100%-os mértékű volt. Ilyen és ehhez hasonló nagyságrendű vízzel való fenyegetettség az év folyamán többször ismétlődött, mely jelenlegi időszakban is fennáll a hóolvadást követően. A vízelvezetés lehetősége adott, ám a fő befogadók - Horgai lecsapoló, Pálinkáséri lecsapoló, Gődényalji lecsapoló - sürgős és teljeskörű kotrása halaszthatatlan feladat azok kezelői részére!

A felelősök állandóan a pénztelenségre hivatkoznak, de így ennek kapcsán felmerül a kérdés: mire költötték a termelők által befizetett érdekeltségi hozzájárulásokat, melyeket illeltene a termelők érdekében csatorna-karbantartásokra fordítani!?

Az elszennvedett belvízkár rányomta bélyegét a terméseredményekre is. Búzából a 4 t/ha már jó eredménynek számított. A tavaszi vetésű kalászosok negatív rekordot döntöttek termésátlagai: a fénymag 0,3-0,8 t/ha-os átlaga teljes kudarcnak számít, sőt akadtak aratatlan kalászosok is. A napraforgók

0,5-2,2 t/ha a kukoricák 3-7 t/ha között adtak, a belvízi elövetések függvényében. Egyedüli sikernövény talán az őszi káposztarepce volt, akadt 3 t/ha fölötti tábla is, mely igen kiemelkedő eredménynek számít, főleg ha az 49 ezer Ft/t szerződéses árral párosult '99-es sikerörvény szerződéses árat sajnos azóta 12-14 ezer forinttal csökkentették tonnánként!?!)

A növénytermesztési termékek árai stagnálnak, vagy gyakorta csökkennek. Hatást gyakorolnak rá a nyomott világpiaci árak, melynek oka a túltermelés ill. a felvevőpiac korlátozottsága. A hazai mezőgazdaság jelenleg az infláció mérséklésének az ellensúlyára vált.

Gazdaságkutatók 10% körüli mértékűre jósólják a hazai gazdaság inflációját, ám a termelők a mezőgazdasági szereplők ezt az arányt 25-30 százalékosnak érzik. Régióbeli elhelyezkedésünk és területi adottságaink csak súlyosbítják és nehezítik a termelők jövedelemszerző lehetőségeit.

Az év folyamán felszámolásra került a Tessedik Sámuel MG Szövetkezet, míg megalakult két új típusú - az FVM tárca által támogatást élvező - egy növénytermesztési és egy állattenyésztési-sertésértékesítő ún. termékpályás szövetkezet. A szövetkezetek abban az időben alakultak, amikor a termelői összefogásra egyre nagyobb a szükség a termeléshez szükséges alapanyagok beszerzése ill. a termékek értékesítése során. Remélhetőleg a gazdasági élet és a piac is egyre inkább elismeri ezt a termelői összefogást és ez az új típusú szövetkezési forma életképességével igazolni fogja létjogosultságát és megtalálja helyét a magyar gazdaság vérkeringésében.

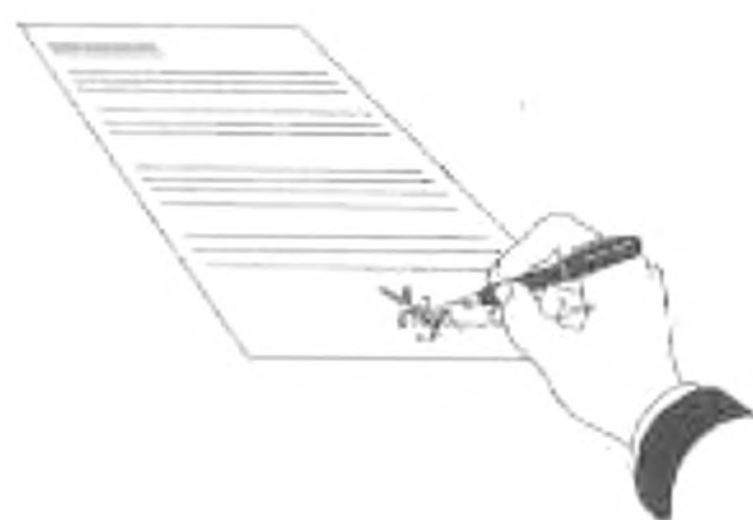
A tárca az év folyamán több alkalommal hajtott végre ún. belvizes ill. nagysúlyú sertésfelvásárlást abban az időszakban, amikor a piac felvevőképessége nem tette lehetővé a nagy súlyú sertések felvásárlását. Többször segítette a termelőket intervenciós felárakkal, ám a keret itt is szűkösnek bizonyult. A sertésárak szinten tartásában nagy jelentősége volt a garantált ár meghatározásának is az FVM részéről. A sertésátvétel és feldolgozás körülményeinek ellenőrzése is a tisztességes piaci magatartás követésére ösztönöz. A Hús Termék Tanács is hozzájárult a sertésátvételi árak 200 Ft/kg körüli szinten tartásához. Gondoljunk bele, ha ezek a fenti termelőket segítő intézkedések nem kerülnek bevezetésre, akkor a sertés piac összeomlása napirenden lett volna!!!

A fenti összegzés korántsem teljes, csupán rávilágított a mezőgazdaság, jelenlegi helyzetére és néhány akut problémájára.

A nem igazán biztató eredmények ellenére - merthogy időnk nincs a búslakodásra - fel a fejjel és forduljunk az előttünk álló feladatok felé, mert azok akadnak bőven. Úgy a termelésben, mint az Európai Unió csatlakozás felé menetelve az arra való alapos felkészülésre. Egyelőre a fejekben kell rendet teremteni, és az új ismeretanyag befogadására készen kell állnunk. Nyitottnak kell lennünk annak érdekében, hogy ott a „nagy családban” elfogadható megbecsült partnerek legyünk! Ennek szellemében eredményekben gazdag, boldog új esztendőt kívánok gazdálkodótársaimnak!

Sinka Csaba

SZILÁ - HÍRADÓ

Országos versenyen a Szentendrésiak

Ez év szeptemberében a Titok Oktatásszervező Bt. meghirdette az Arany János Magyar Nyelvi Versenyt, melyre iskolánk több tanulója is jelentkezett. Az első két forduló feladatai alapján (ezeket levélben küldték) választották ki azokat a tanulókat, akik összemérhették tudásukat 1999. november 28-án a XI. kerületben a Villányi úti Kongresszusi Központban a dé. 10 órakor kezdődő versenyen. A tanulóknak - korosztályonként - tesztekkel kellett kitölteniük. A minden eldöntő döntőre 5 szentendrési diák jutott be, a következő szép helyezésekkel tértek vissza: 5. évfolyamon Kondacs Anita 5.a és Farkas István 5.b I. helyezést ért el.

6. évfolyamon Szilágyi Edina 6.b II. helyezést ért el.
7. évfolyamnak rendezett versenyen Gombár Éva 7.a vett részt, az ő eredménye: 8. hely.
8. évfolyamon Hamza Berta 8.a. 6. helyezést ért el.
A felkészítőtanárok Baginé Dorogi Anikó és Fazekas Stefánia voltak. A helyezettek díszoklevéllel, könyvvel illetve pólóval jutalmazták.

Iskolánk büszke a jó helyezést elért tanulóira, kívánjuk nekik, hogy továbbiakban is szép eredményeket érjenek el. Köszönjük, hogy ezen a versenyen elért eredményeikkel is öregbítették iskolánk hírnevét.

Gratulálunk minden résztvevőnek!

„Középiskolás leszek” tanulmányi verseny

Ismét megrendezésre került a „Középiskolás leszek” tanulmányi verseny, melyen a 8. osztályos tanulók vehetnek részt. Ezen a versenyen magyar, kémia, biológia, fizika, történelem, matematika, angol és német tantárgyakból mérhetik össze tudásukat. Az első két levelezős forduló után a döntőbe (az első 15 közé) a következő békésszentendrési versenyzők jutottak be:

- Magyarból 171 versenyző közül
2. Bártfai Mária 8.a
 3. Farkas Katalin 8.b
 4. Galambos Ildikó 8.a
 5. Hamza Berta 8.a
 6. Szabó Gergő 8.b
 8. Gázsó Dóra 8.a
 9. Lászlófi Erika 8.a
 11. Sztó Katalin 8.a
 13. Dudás Mária 8.a
 14. Józsa Kinga 8.a
- Kémiából 61 versenyzőből Dudás Mária (8.a) 12. helyezést ért el.
Fizika tantárgyból 33 versenyző vett részt, itt
3. Farkas Katalin 8.b
 4. Bencsik Tamás 8.a
 5. Galambos Ildikó 8.a
 6. Hamza Berta 8.a

Történelemből 112 diák versenyzett, közülük 1. helyezést ért el Farkas Katalin (8.b).
Matematikából összesen 169 tanuló mérte össze tudását, köztük 2. Bencsik Tamás 8.a
7. Borgulya Pál 8.b
11. Galambos Ildikó 8.a
14. Farkas Katalin 8.b
Angol nyelvből 69 tanuló közül került ki Gázsó Dóra (8.a) kilencedikként.

Németből Farkas Katalin állt helyt, ő 54 diák közül a 13. helyezést tudhatja magáénak.
Biológia tantárgyból a döntőbe nem jutott szentendrési tanuló, de 163 versenyzőből Demovics János 8.b a 22. helyet szerezte meg. Felkészítő tanárok voltak: Baginé Dorogi Anikó - magyar
Babák Zoltán - matematika
Molnár Józsefné - fizika
Rábáné Fazekas Erika - angol
Sinka Imre - történelem
Szabó Katalin - biológia, kémia
Sztó Mónika - német
Gratulálunk minden döntőbe jutottnak, és mindazoknak, akik más szép helyezéseket értek el! Kívánjuk, hogy a jövőben is ilyen szépen szerepeljenek a versenyeken.

Idegen nyelvi hét

Immár hagyományként, november 29. és december 3-a között ismét megrendezésre került iskolánkban az idegen nyelvi hét. Ilyenkor a szakos tanárok, Rábáné Fazekas Erika (angol), valamint Sztó Mónika (német), különböző versenyfeladatokat készítenek.

Az idei év fontos állomása az angol és német szövegek fordításából rendezett verseny volt, melyre 12. hó 1-jén szerdán került sor. A következő szép eredmények születtek:

Angolból a 4. osztályban:

1. Hajdú Henriett 4.a
2. Hrnicsár Ilona 4.a
3. Kanik Ferenc 4.a

Az 5. osztályosok között:

1. Kondacs Anita 5.a
2. Tasgyik Annamária 5.a
3. Pesztránszki Tamás 5.a

A hatodikosoknál:

1. Gergely Edina 6.a
2. Bártfai Erika 6.a

A 7. osztályokban:

1. Csípai Levente 7.a
2. Hamza Nóra 7.b
3. Hamza Sára 7.b

A 8.-ban:

1. Menyus 8.a
2. Fülös 8.a
3. az Esmeralda álnévén szereplő 8.a osztályos tanuló.

A németeseknél is hasonló eredmények születtek, náluk csak felsősök vettek részt a versenyen.

5. osztály:

1. Farkas István 5.b
2. Csík Szabina 5.b
3. Mrena Erzsébet 5.b

6. osztály:

1. Kiss Erzsébet 6.b
2. Víg Ingrid 6.b

7. osztály

1. Gombár Éva 7.a
2. Takács Szilvia 7.a
3. Bencsik Viktória 7.a

8. osztály:

1. Farkas Katalin 8.b
2. Borgulya Pál 8.b
3. Kiss Hajnalka 8.b

A hét fénypontja a esztorttői akadályverseny volt, ahol különböző helyeken kellett feladatokat megoldaniuk a versenyző 3 fős csapatoknak, pl. a Könyvtárban. Ebben a következő eredmények születtek:

Angol:

5.-6. osztály

1. „Fenegyerek”
2. Három muskétás
3. Az erő veled van

7.-8. osztály

1. Csipet csapat
2. Heroes

III. a Zita nevű csapat.

Német:

5.-6. osztály

1. Aszódi Erika, Gyuricza Anett, Koloh Nóra 5.b
2. Kis Gergely, Korbely Zsolt, Virág Csaba 6.b

3. Kiss Viktor, Szín Zoltán, Tolnai Péter 5.b

7.-8. osztály

1. Gombár Éva, Takács Szilvia, Molnár Gabriella 7.a
2. Csípai Andrea, Farkas Katalin, Kiss Hajnalka 8.b

III. Molnár Gábor, Szín Gergő, Szabó Gergő 8.b osztályos csapat.
Gratulálunk a helyezetteknek és kívánunk nekik további jó eredményeket! Dicséret illeti azokat is, akik részt vettek a versenyeken, de dobogós helyezést nem értek el!

Rajzversenyek

I. 1999. november 24-én a Chován Kálmán Művészeti Alapiskolában megrendezésre került a Ruzicskay György Képzőművészeti Verseny, melyen 7-8. osztályos tanulók vettek részt. A verseny témája: csendélet vagy zenellustráció. Ezen a versenyen iskolánk két tanulója vett részt: Csípai Levente 7.a és Kiss Hajnalka 8.b osztályos tanulók, mindketten csendéletet készítettek. Az első három helyezett kategóriáknak Ruzicskay díjban részesült. Iskolánk versenyzői közül Kiss

Hajnalka pasztell csendéletével lett díjazott.

II. December 6-án a sarvasi Petőfi Sándor Általános Iskolában Téli rajzversenyt rendeztek, melynek témája: versillusztráció szabadon választott technikával. Itt iskoláinkból Lénárt Anikó 5.b, Bártfai Erika 6.a, Csabai Aliz, Kiss Kitti, Nyéki Valéria 6.b osztályos tanulók vettek részt. A legjobb 10 alkotást díjazták, iskoláinkból Kiss Kittiét, melyet külön kiemelték, valamint Nyéki Valériáját.
Molnár Karolina

A Diákönkormányzat hírei

Iskolánk Diákönkormányzata megtartotta november havi ülését, melynek főbb témái a Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása, valamint az iskola új házirend tervezetének elfogadása. Elsőként az SZMSZ-szel kapcsolatos módosítási javaslatokat véleményezték a képviselők, majd a módosításokkal együtt elfogadták a megújult szabályzatot.

Második pontként pedig Sinka Imre tanár úr ismertette az új házirend tervezetének pontjait, melyeket a tantestület már elfogadott. Ezután következett a szavazás. A tervezetet a képviselők egyhangúlag elfogadták. Szilágyi Edina elnök befejezés képpen ismertette a decemberi ülés témáját, mely karácsonyi buli rendezése a szünet előtti utolsó hétre.

Molnár K.

November-fogápolási hónap

Ez alkalomból fogászati vetélkedőre hívta a Hunyadi János Általános Iskola alsó tagozatos tanulóit dr. Schinkelné Dr. Gémes Etelka fogorvos.

Az osztályokat 5 fős csapatok képviselték, akiknek fogápolással kapcsolatos tudásukról kellett számot adniuk. A feladatok közt szerepelt pl. totó, szóláskiegészítés, választásos ill. színezős feladat. A versenyzőket a nagy számban összesereglett nézőközönség biztatta, akiknek a villámkérdésekre adott helyes válaszaikért apróbb jutalom

volt a nyeremény. A verseny végeredménye a következő lett:

1. 4.a
2. 4.b
3. 2.a

A résztvevők tárgyjutalomban részesültek, amelyeket az alábbi cégek biztosítottak: ORAL-B, Blend-a-med, Elmex, Colgate, Reach.

Köszönet érte. Továbbá köszönjük a fogorvosnőnek a vidám hangulatú délutánt, amely nemcsak szórakozást, hanem tanulási lehetőséget is biztosított a tanulók számára.

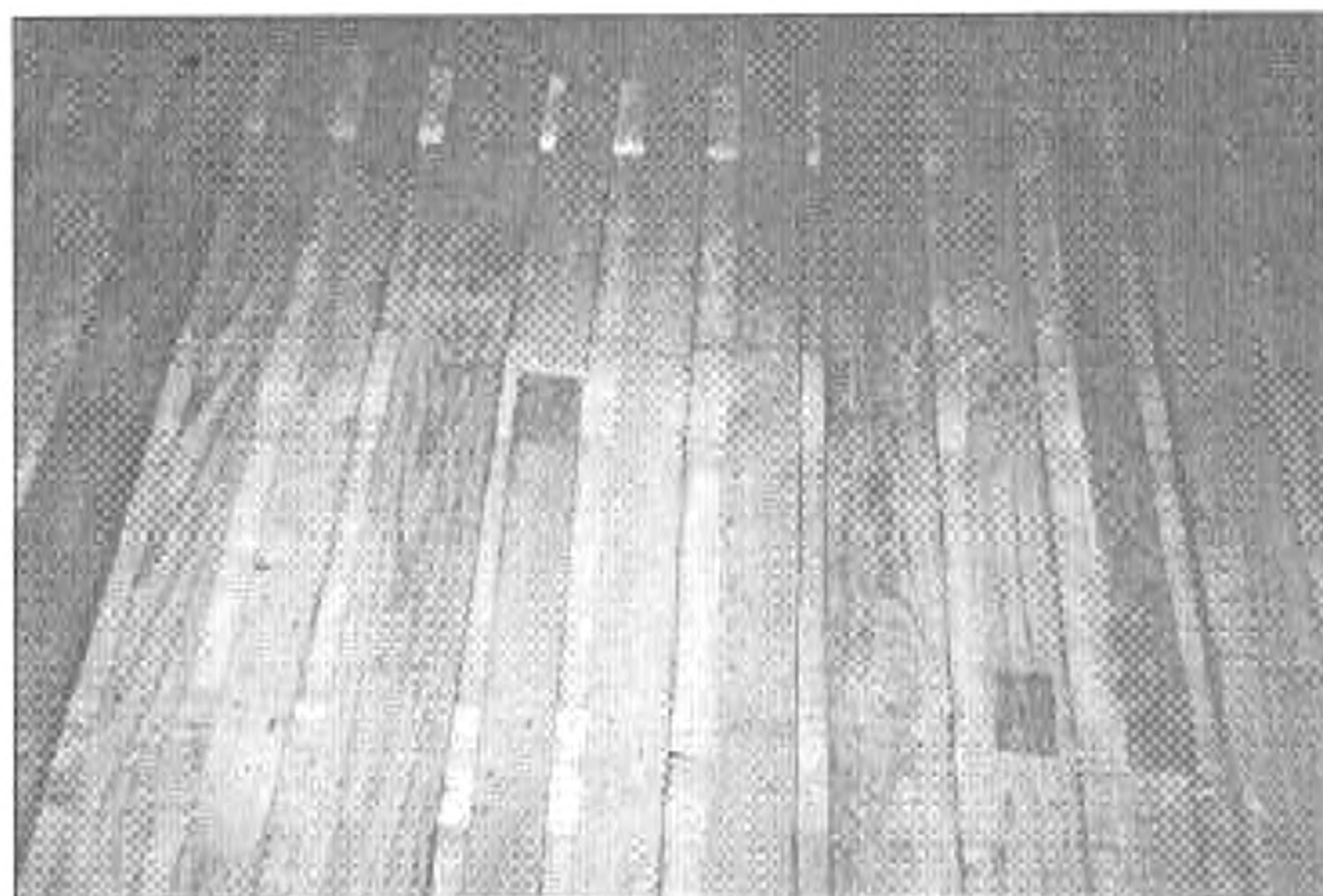
Megfelelő ütemben halad a tornaterem felújítása

Az elmúlt hónap során megkezdődött a tornaterem és a kézilabdapálya felújítása. A teremben a régi parketta burkolat bontása il-

szabványossá tétele - szélesítése és hosszabbítása - valamint az egész terület új aszfaltburkolatot kapott.

A munkálatokkal kapcsolatban álljon itt néhány fénykép, ékes bizonyossággal annak, hogy előreláthatólag az összes munkafo-

lyamat a kijelölt határidőig minden valószínűség szerint el fog készülni.

lyam a kijelölt határidőig minden valószínűség szerint el fog készülni. A munkák menetét a továbbiakban is figyelemmel kísérjük mindazokkal, akik az eddigiek folyamán is sokat tettek azért, hogy ezek a beruházások megvalósulhassanak és kulturált, emberi körülmények között lehessen az iskolában sportolni, illetve a kollégiumban lakni.

A Fidesz helyi csoportjának elnöke megkért arra, tájékoztassam az Olvasókat arról, hogy a pótlólagos Operatív Bizottság jóváhagyása szükséges ahhoz, hogy ebből is fogható és felhasználható pénz legyen, amelyből 1,5 millió Ft szintén az iskolai sport feltételeit javíthatja.

A szennyvízelvezetéshez a munkagödör kiásása megtörtént, sajnos a csövek lerakása az időjárás viszontagságai miatt mindeddig elmaradt. Reméljük, hogy a közeljövőben ennek pótlása is megtörténhet. Ezen munkákkal egyidőben zajlik az egész kollégium épületének falátvágásos módszerrel történő szigetelése. A vakolat cseréjének első része közeledik a befejezéshez, azaz kívül-belül megfosztották az épületet a lepusztult „ruhájától”.

Az iskola minden dolgozója és a tanulóifjúság nevében is megköszönöm az ezirányban tett támogatást a Fidesz helyi csoportjának, valamint mindazt amit az eddigiek során iskolánk irányában tettek.

Molnár Imre Zoltán
igazgató

ELMEBAJNOKSÁG

A nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítottuk a feladatok leadási határidejét. Mindazok, akik még gondolkodnak, megtehetik **január 10-ig!** Segítség lehet, hogy a válaszok megtalálhatók a Könyvtárban. A Művelődési Bizottság így szeretné még méltóbban megünnepelni a 2000. évet, mely hagyomány-nya is válhatna.

Ne csak legerősebb embere legyen a községnek, hanem szellemiekben is mutassunk példát, kiemelkedőt. A második forduló a következő számban lesz olvasható. Ne feledjék, a harmadik forduló végén **értékes nyeremények** kerülnek kiosztásra. Várjuk továbbra is a játékos kedvűek jelentkezését!

A szervezők

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a hagyományos „Vállalkozók Bálját” **2000. február 12-én** (szombat) este 19 órai kezdettel rendezzük a Művelődési Házban.
Jegyek kaphatók: **2000. január 4-től.**
Ipartestület Elnöksége

Ipartestületi udvari és utcai helyiségek bérbe kiadók.

Érdeklődni: kedden és pénteken este 17 és 19 óra között.

Telefon: 312-388

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Fülekről!

A Salgótarján fölötti Somoskő-újfalunál lépjük át a határt és szinte percek alatt eljutunk utunk céljához, a közel 15 km-re lévő, 8000 lakosú Fülekre. A városközpontba érve balra, Losonc felé kanyarodjunk. Jobbról rövidesen feltűnik a Múzeum épülete. A következő saroknál jobbra fordulunk és kissé feljebb a vár parkolóját is megtaláljuk. Szépen kiépített sétaúton bejárhatjuk a hajdani erődítmény három szintjét. Szlovák, angol és német nyelvű táblák segítenek az eligazodásban. „Ez már Európa!” - mondtam, de mi a valóság? Ha jól utánaszámolunk, akkor a német és az angol látogatók számát ugyancsak meghaladja a magyaroké, hiszen innen „pár lépés a határ”. Aztán az sem mellékes, hogy az elmúlt évezredben hányszor élénkítette a vörös bazalt sziklák színét a mi vérünk... De ne adjuk fel a reményt! A pénztárnál vásárolhatunk magyar nyelvű prospektust, ha van. A Trianon előtti Nógrád vármegye keleti szélén álló Fülek valamikor fontos erősség volt. A 65 m magas, vulkanikus eredetű, bazalt dombon lévő vár eredetileg egy Fulkó, más néven Falkos nevű rablólovagé volt. Ő gyakran garázdálkodott a környéken, és idővel még hamis pénzt is veretett. Ezért aztán IV. Béla elvette tőle a várat, mely később Csák Máté birtoka lett. A XV. században a Bebek családé, ők a huszita háborúk idején jelentős átalakítást végeztek rajta. Ekkor épült a ma is látható, szépen felújított Bebek-bástya, melynek két szintjén a régi képek, levelek másolatából igen gazdag kiállítás látható. Külön öröm volt számomra a 2-300 éves magyar nyelvű szövegek tanulmányozása.

A mohácsi vész után fontos végvár lesz Fülek, melynek ura, Bebek Ferenc, a híres törökverő. 1553-ban egy rab áru-lása és a kapitány gondatlansága következtében török kézre kerül a vár. Éjnek idején egy válogatott csapat

A füleki vár

bemászott a vár felső szintjére. A középső vár magyar őrsége arra ébredt, hogy ott az ellenség. Kétségbeesetten védekeztek, de akkorra már az alsóvárnál is gyülekezett az ostromlók hada. A két tűz közé szorult magyarok az egyenlőtlen küzdelmet nem sokáig bírták, feladták Füleket. 40 év múltával csak hosszas hadakozással tudta visszafoglalni Pálffy Miklós serege. 1615-ben nagy tűzvész pusztított a várban, és az alatta elterülő városban. A XVII. század közepén a császárhű Koháry István kapja meg Füleket. A fia építi újjá a leégett részeket is. Több évtizeden át itt tartják a megyegyűléseiket Pest, Heves és Nógrád előjárói. 1682-ben nevezetes esemény színhelye lesz Fülek. Ezen a helyen kiáltják ki Thököly Imrét Magyarország királyává, de ő soha sem foglalta el a trónját. Sajnos a várat felrobbantatta,

mert nem akarta, hogy az császári kézre kerüljön. Az 1970-es, 80-as években felújították egy részét. De így romjaiban is fenséges, az egykor szebb napokat látott erősség, melynek tetejéről nagyszerű kilátás nyílik a környező vidékre.

Tegyünk egy sétát a városban! A vár alatt épült a Koháry-kastély barokk stílusban. Az ízléses helyreállított műemlék ma iskolának ad otthont. A ferencesek templomát most renoválják, de bemehetünk, hogy a barokk berendezését megcsodáljuk. A Múzeum sok értékes tárgyat őriz a táj múltjából. A zenélő doboz kellemes csengésű muzsikája hangulatossá teszi a kiállítást, mely zömében a XIX. századi anyagot tárja eléink. A végvári vitézek életébe is bepillantunk, hiszen ebből a korból is vannak emlékek. A templom környékén a parkban megpihenhetünk, a közeli könyves boltban sok magyar nyelvű kiadvány közül válogathatunk. A Monarchia fényét idéző elegáns Páva Szállót hiába keresnénk, mert széthordták, de a közeli kisvendéglőben finom magyaros ételeket szolgálnak föl barátságosan.

Tudom, még tartozom az elmaradhatatlan legendával! Ez persze akkor az igazi, amikor felkapaszkodunk a meredek sziklákra a tetőre, süvít az a jellegzetes várfoki szél, tekintetünk jólesően nyugtázza, hogy megérte a kaptatás a látványért cserébe, és ilyenkor valaki megszólal: „ugye ennek is van valami legendája? Mondd el!”

A füleki vár mondája a névadó Fulkó rablólovaghoz kapcsolódik. Őt egy vadászaton súlyosan megsebesítette egy szarvas. Társai a közeli kunyhóba vitték. Itt ápolta odaadóan az öreg jobbágy lánya, a szép, de a feudális törvények miatt nem vehette el feleségül. A várban tartotta szerelmét és elhalmozta mesés kincsekkel. A szerelmes lovag ezért kénytelen volt rabolni és hamis pénzt veretni. A király ítélete elől megszökött, Losonc felé elvágtatott a híres lován és soha nem látták többé Fülek tájékán. Erzsébetnek ezek után zárdába kellett volna vonulnia, de ő inkább a halált választotta. Ékszerével együtt a mélybe vetette magát a fősóvárból. Évtizedekkel később a Nyitra melletti Zobor hegy tövében a pásztorok egy öreg, szakállas remete holttestére bukkantak egy barlangban. Összeszorított tenyerében ezüstláncot találtak, a rajta lévő medállionon ez állt: „Erzsébet, halálomig tiéd vagyok!” Ezt a történetet Jókai is feldolgozta egyik novellájában.

Szeretetteljes ünnepeket, békés, boldog új esztendőt kívánok minden kedves Olvasómnak!

Üdvözlettel:

Bódi Mária

Magyar népszokások, hiedelmek

December - Télelő - Karácsony hava

December a meteorológiai tél kezdete. A régi római naptár tizedik hónapja volt, a neve is innen ered. Ekkor leghosszabbak az éjszakák, legrövidebbek a nappalok. „Zord december - enyhe március.” - tartja a mondás.

„Karátson hava hásártos, és vakmerő szívűeket, gonosz igyekezőket, bosszúállókat, morgókat, hamissakat, tsalárdokat, mind háborúságnak és álnokságnak tökéletlen elgondolót e világra szüld.”

Mint az év utolsó hónapja, hihetetlenül gazdag a jövő évre vonatkozó megfigyelésekben, jóslásokban.

December 4. - Borbála. Szent Borbála a bányászok, tüzérek és várak védőszentje. E napon a lányok mezítláb kiszaladnak a hóba, „Borbála-ágot” törnek. Vízbe teszik, s ha karácsonyig kivirágzik, akkor a lány férjhez megy a következő esztendőben. Más helyen öt cédulára egy-egy férfi nevet írnak, s ezt kötik fel egy-egy ágra. Amelyik ág először kizöldül, olyan nevű lesz a vőlegénye a lánynak.

December 6. - Miklós. Szent Miklós püspök emléknappja, a gyerekek várva várt örömnappja. A Mikulás elnevezés a szlovák Miklós megfelelője. Az ajándékozás szokása abból a legendából alakult ki, mely szerint a püspök ablakba tett pénzzel ajándékozott meg szegény lányokat. A Dunántúlon ezen a napon a legények bekormozott arccal, kifordított bundába öltözve ijesztgetik a lányokat.

A Mikulás-járás a XIII. századtól kezdve terjedt el Európában. A játék lényege, hogy Miklós püspök (Mikulás) gyerekes házakba tér be, kérdegeti, vizsgáztatja, imádkoztatja, majd tudásuk szerint virgáccsal nyegegeti, vagy jutalmazza őket. Az ördög, vagy krampusz alakja is innen ered.

December 13. - Luca. E naphoz sok hiedelem és szokás fűződik országszerte, melyeknek tartalma jórészt termésvarázsló, termékenységvarázsló, vagy gonoszűző jellegű.

Az asszony népnek nem volt szabad szőni, fonni, mert ha valakinek elszakad a fonala, annak az életfonala is elszakad - meghal, ha összegubancolódik a fonál, az betegséget jelent. Nem volt szabad varrni sem, mert „bevarják a tyúkok fenekét” és nem tojnak. A gazdasszonynak nem volt szabad kimozdulnia sem otthonról, mert nyugtalan lesz a kotlója. Hogy jó tojók legyenek, ezen a napon még hajnal előtt megkotorják a tyúkokat piszkafával (néhol tüzes fűtőfával), és még varázsló szavakat is mondanak hozzá. Egyes helyeken még borsót is szórnak a ház köré, hogy sok legyen az apró jószág.

A Dunántúlon még ma is élő népszokás a kotyolás, vagy lucázás. Fiúk, férfiak járják a házakat jókívánságaikkal.

Luca, Luca, kitty-kitty

gelegonya kettő.

Ennek a gazdának annyi csirkéje legyen, mint az égen a csillag, földön a fűszál.

Kitty-kitty, kitty-kitty, gelegonya kettő.

...
A jókívánságok után megkínálták, megajándékozták a lucázókat.

A szerencse megkötéséhez az a hiedelem fűződik, hogy ezen a napon semmit sem szabad kiadni a házból. Vendégségbe sem szabad menni, mert elviszik a szerencsét, ahová mennek, ott pedig rontást okoznak. Más felfogás szerint ezen a napon vigyázni kell arra, hogy az első látogató férfi legyen, mert az „asszony nép elviszi a szerencsét”.

Battonyán Luca-ostort készítenek, amellyel finoman megveregetik a nagyobb állatokat, hogy egészségesek legyenek. Sokféle szokás volt a Luca-pogácsa sütése. A pogácsába tolat szúrtak, és mindenki választott egyet. Akié sütés közben megégett vagy megpörkölődött, arról azt tartották, hogy ő hal meg először. Ezt a szokást őrizi a kunszentmártoni dédnagymama kis versikéje is. Hogy honnan, kitől származik mi már nem tudjuk, de Luca előtt néhány nappal már mondogatjuk egymásnak:
Luca napján pogácsát szoktak sütnyi.

Szidi édesanyja is süött.

Sándor édesanyja nem süött, mert nem volt miből.

Sándor segített Szidinek a kútról vizet hozni.

Szidi ezért megosztá véle pogácsáját.

Ezen a napon kezdik készíteni a Luca-széket. A szék minden darabjának más fából (egyes helyeken 12-féleből) kellett készülnie. Éjszaka és szó nélkül kellett a munkát végezni. A babona szerint aki erre a székre a templomban az éjféli misén felállt, meglátta a boszorkányokat. Innen származik az „Úgy készüül, mint a Luca-széke” mondásunk, amely hosszadalmas lassú munkavégzést jelent.

Lányok szokása a Luca-cédula készítése. Tizenhárom cédula közül tizenkettőre férfinevet írnak, a tizenharmadikat üresen hagyják. Minden nap kihúznak egyet bal kézzel a párna alá rejtett cédulákból. Amelyik név karácsony estére marad, olyan nevű lesz a férj. Ha az üres cédula marad, nem megy a lány férjhez a következő esztendőben.

Luca napján teszik cserépbe a karácsonyi búzát, ami az ünnepre kihajt. Ünnepe után megégetik a jószággal, hogy a következő évben megóvja őket a „rontástól”, egészségesek és szaporák legyenek.

Az egészségvarázsló, férjjósló, dologtöltő hiedelmek mellett ne feledkezzünk meg időjósló szerepéről. A Luca-naptár december 13-tól 24-ig a jövő év hónapjainak időjárását mutatja. Népi megfigyelés hogy amilyen az időjárás ezeken a napokon, olyan lesz a jövő év megfelelő hónapjaiban. (dec. 13-január, dec 14.- február stb.)

Kevesebben ismerik, de érdekes időjósló a Luca-napi hagyományokkal. Tizenkét fokhagymagerezdet kivájnak, beletesznek egy-egy csipet sót. A só nedves vagy száraz állapotából következtetnek a következő hónapok csapadékos vagy száraz időjárására.

December 24. - Ádám, Éva. Karácsony előestéje. A keresztény egyház tanítása szerint e napon született Jézus Krisztus. Ezen az estén mindenhol karácsonyfát állítanak. Az örökzöld növény a megújulást jelképezi.

A karácsonyban él talán a legtöbb régi népszokás, hagyomány. Már az esti étkezésnek jelentősége van. Ilyenkor csak karácsonykor használt fehér abrosz került az asztalra. A legtöbb helyen nem maradhatott el az ostya, fokhagyma, dió, mák, alma, méz. A méztől édes lesz az életünk, a hagymától erősek leszünk. Egyes vidékeken (pl. Kunszentmárton környékén is) ezen a napon nem ettek a felnőttek délig - ez volt a „karácsony böjje”. A déli ebédnél pedig nem volt szabad felállni - még akkor sem, ha zörgettek -, nehogy valaki meghaljon a családból. Az asztalon maradt morzsát az aprójószág elé szórták, megóvva őket a rontástól. Ugyanez történt az ünnepi vacsora morzsájával is. Néhány helyen olyan szokás is élt, hogy az asztal alá egy kosár szalmát raktak karácsony este, melyet ünnep után a jószág alá szórtak. Szintén rontásűző szerepe volt. Az alma több módon is előkerül. Nemcsak a fa díszül szolgál, hanem a mosdóvízbe is tettek egy piros almát ezüstpénzzel, hogy egészségesek és szerencsések legyenek. Máshol az ünnepi vacsora után egy almát annyi szeletre vágta ahányan az asztal körül ültek, mindenki megevett egy szeletet, hogy következő évben találkozzanak. Az összetartozást jelentette, mint az alma összeillesztett gerezdjei.

December 25. - Karácsony első napja. Általában ezen a napon, de már Luca napjától kezdve is, járják a betlehemesek a házakat. Rövid kis játékkal köszöntik az ünnepet. A játék a kis Jézus születéséről szól, állandó szereplői: a szent család, angyalok, pásztorok, három királyok. A betlehemesek kis jászolukkal alkonyattájt indulnak útnak. Énekelnek, verselnek. A háziak mindenféle jóval, aprópénzzel jutalmazták őket.

December 26-27. - István és János napja. A legnépszerűbb névnapok közé tartozik, melyet a szokásosnál is nagyobb pompával ünnepeltek. A János-napi borszentelés a premontrai szerzetesek révén jutott el hozzánk. A szentelt bor fül- és fogfájásra gyógyír, de a megrontott szarvasmarhára locsolva is foganatos.

December 28. - Aprószentek. Arra a bibliai eseményre emlékezik, hogy ezen a napon Heródes király Betlehemben és még azon kívül is minden két éven aluli fiúgyermeket megöletett - a kis Jézust kerestette. Megyénkben is élt a „korbácsolás” vagy „vesszőzés” szokása. Az ókorból eredeztetik a szokást, hogy a rügyező vesszővel történő veretés termékenységet okoz. Ezen a napon a fiú gyermekek és legények fűzfa vesszőből font korbáccsal indultak a lányos házakhoz, ahol a család minden otthon talált tagját megvesszőzték. A ház népe borral, süteménnyel kínálta őket, a nagylány színes szalagot kötött a korbácsra. Erre a legények igen büszkék voltak, egész éven át őrizték.

Szokás volt a családon belüli korbácsolás is. Több változata él. A család legidősebb férfitagjának volt joga a család többi tagját megvesszőzni, vagy más szokás szerint a család felnőtt tagjai a gyerekeket tették próbára a következő mondókaival:

- Hányan voltak az aprószentek? Felelet:

- Minden sarokban egy kosárral.

- Mégis hányan?

- Háromszázhatvanöt.

Voltak helyek, ahol a család minden tagja megkorbácsolt mindenkit.

December 31. - Szilveszter. Az év utolsó napján Szilveszter pápát ünneplik. Szokásai, hagyományai szorosan kapcsolódnak a január 1.-üjévhez. Református vidéken a hiedelem szerint ezen a napon emberi nyelven szólalnak

meg az állatok. Megyénkben szokás volt az időjóslo hagyományok készítése. Hasonló a Luca-naptárhoz, csak itt vöröshagyma rétegeit használják fel. Az állatok megrontása ellen ezeken a napokon kiszedték alóluk a száríziket. Hogy a ló egészséges legyen, a kútba almát kell dobni, majd a vödörrel ügyesen ki kell menni és ebből itatni a lovat.

A lányok szilveszteri ölomöntéssel próbálják megtudni jövődöbelijük foglalkozását. Meglátja jövődöbelijét az a lány, aki szilveszter éjszakáján a feje alatt megfordítja a párnát. Az pedig arról érkezik, amerre a kakas fordul, mikor elsőt kukorékol. Aki azt akarja tudni, hogy mikor megy férjhez, rúgja meg a disznóól ol-

dalát. Ahányat rőffen a disznó, annyi év múlva megy férjhez. Sok helyen rétest sütnék a vacsora-hoz, hogy nyújtsák az ó-évet. Azt is tartja a mondás, hogy aki szilveszterkor születik, abból nagy úr lesz.

Az időjósok szerint a szilveszteri északi szél hideg telet, a déli szél enyhe telet hoz.

Ha karácsony havában dördül a menny, bőséget jelent és békességet. A karácsony előtti eső nem árt annyit a vetésnek, mint a karácsony utáni. „Ha december tavaszias, jövő húsvét lesz majd havas. Északi szél karácsonynap, jó esztendőt hoz a holnap, s ha a nappal, s éjszaka csendes, borult Szilveszterre, bízva számíthatsz jövőre BOLDOG, SZÉP ÚJESZTENDŐRE!”

„Mert a mértékletesség és a lelki békesség az étek legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

Így december havában az ünnepi hangulathoz illő receptekkel szeretnék szolgálni. Lesz köztük egyszerűbb, de akad olyan is, amely kissé munkásabb lévén, bonyolultnak fog tűnni.

Kezdjük a karácsonnyal! Hagyományos ételnek számít a hal és mindamellett nagyon egészséges.

PITYÓKÁS PONTY: A halszeleteket sóval, borssal fűszerezem és egy kevés fehér borral megöntözöm. Hideg helyen 5-6 órát áll. A kivajazott jénaiba vagy római tálba (ebben jobb ízű) felkockázott vegyes zöldséget teszlek. Kakukkfűvel, babérlevéllel meghintem és 2 dl-nyi húslével (kockából is lehet) felöntöm. Egy picit mustárral megkenem a halszeletek alját, 1-1 szem kapribogyót teszlek mindegyikre, felaprózott gombával és finomra vágott vöröshagymával megszórom. Befedve, közepes tűzön jó fél órát sütjük. A halszeleteket felmelegített tálra szedjük. Lisztből és vajból gyenge rántást készítünk, tejszínnel felengedjük és a zöldséget besűrítjük vele. A szokásos módon puliszkát főzünk és a hal köré tesszük, ráöntjük a mártást, a húst színespaprikával megpergetjük és tálaljuk.

A Híradónak címzett felajánlásból származik a következő két recept, melyeket ezúton is köszönünk.

OROSZ HÚSSALÁTA: Hozzávalók: 2 dl tejföl, egy csipetnyi só, bármilyen apró kockára vágott hús vagy felvágott, 4 db főtt tojás, 2 db savanyú uborka, késhegynyi erős paprika, egy evőkanálnyi étolaj, fél tubus majonéz. Ezeket felkockázva a salátás tálba tesszük, az olajos majonézes dresszingsel összekeverjük és behűtjük. Praktikus, mert előre elkészíthető.

ANANÁSZ BÓLÉ: Hozzávalók: egy doboz ananászbefőtt (darabolt), 10 dkg porcukor, 1 db narancs és citrom, 2 dl ananászlikőr, 7 dl fehér bor, egy üveg pezsgő. Üvegtálban, lefedve jól behűtjük a hozzávalókat, kivéve a pezsgőt, ezt csak a tálalás előtt öntjük hozzá.

A BÉCSI APÁCAFÁNK Erzsébet királyné kedvence volt. Hozzávalók: 20+7 dkg méz, 2 db száraz zsemle, 6 dkg őrölt mandula, egy kávékanálnyi fahéj, 3-4 szem őrölt szegfűszeg, egy db narancs és egy db citrom héja reszelve, 25 dkg liszt, 3 evőkanál tejszín, 3 tojás sárgája, egy db felvert tojás, vaníliás porcukor. A 7 dkg langyos mézbe beleszítjük a zsemlemorzsát, a mandulát, a fahéjat, a szegfűszeget és a reszelt héjat. Kihűlés után moogyorónyi golyókat formálunk belőle, kb. 20 db lesz. 20 dkg mézből, a tojássárgákból a lisztből és a tejszínből tésztát

készítünk. Késfok vastagságúra nyújtjuk és rátesszük a golyókat. A felvert tojással megkenjük és beborítjuk a tészta másik felével úgy, mint a derelyét szoktuk. Lenyomkodjuk, a golyónál kiszaggatjuk, közepes tűzön zsemleszínűre sütjük. Forró vaníliás porcukorba forgatjuk. A fényes császári palotából térjünk be a régi szentandrási házakba! Nézzük, hogy mit is ettek szilveszterkor, borozgatás, beszélgetés de inkább úgy mondták, hogy komázás közben! A kemencét befűtötték és az én nagymamám köménymagos kiflit sütött. Ez csak frissen jól.

KÖMÉNYMAGOS KIFLI: Hozzávalók: 3 dkg élesztő, 3-4 dl tej, egy kanál só, egy kanál cukor, 50 dkg liszt, 6-8 dkg vaj, köménymag, tojás.

Egy dl tejszínben megfuttatjuk az élesztőt a cukorral. A liszt közepén egy kis kovászt készítünk. Összedolgozzuk úgy, hogy jól gyúrható tésztánk legyen. A 2-3 dl langyos tejet fokozatosan adjuk hozzá. 4 cipőt formálunk belőle. Ezeket egyenként kerek formába nyújtjuk ki, sós olvasztott vajjal megkenjük, 12 cikkre vágjuk, kívülről befelé hajtva kifliket tekerünk belőlük. Tepsi-be tesszük, másfél óráig langyos helyen kelesztjük, megkenjük tojással és megszórujuk köménymaggal. Még

egy fél óráig kelesztjük, forró sütőben 15 percig sütjük szép pirosra.

A 2000-es tortával köszöntsük az új esztendőt! Hozzávalók: tésztája: 5 db tojás, 25 dkg porcukor, 10 evőkanál víz, 20 dkg liszt, egy dkg sütőpor, 10 dkg darált dió. A tojás sárgáját a cukor felével kikavarjuk. 5 kanál vízzel tovább keverjük. Lassan beleszítjük a sütőporos lisztet és még 5 kanál vizet adunk hozzá. A tojásfehérjét a cukorral kemény habbá verjük, finoman a tésztahoz keverjük. Két részre osztjuk, az egyik felébe a darált diót tesszük. Ez kerül a tepszi aljára, a sárga tésztával pedig befedjük. Lassú tűznél sütjük tűpróbáig. Krém: 15 dkg vaj, 15 dkg pörkölt darált dió, 20 dkg porcukor, egy püpos evőkanálnyi kakaó, 1 db tojás, a tetejére még 5 dkg pörkölt negyed dió. A fele cukorral kikeverjük a vajat. Hozzáadjuk a tojások sárgáját és a kakaót, meg a pörkölt diót. A cukorral felvert kemény habot gőz fölött felfőzzük. Ha kihűlt, összekeverjük a diókrémmel. A két részre vágott tésztát megtöltjük és bevonjuk. A tetejét cukorral pörkölt negyed diókkal díszítjük. Ráírhatjuk az évszámot is.

Kellemes csemegézést, örömteli ünnepeket kívánok minden kedves Olvasómnak!

Bödi Mária

Tisztelt Olvasók!

A sporttörténeti sorozat az előző és e havi számból anyagtorlódás miatt kimaradt!

A hátralévő néhány fejezet januártól folytatódik.

Tisztelettel: Hévízi Róbert

A Helytörténeti Egyesület hírei

Mint azt már egy korábbi számban olvashatták, minden hónap első keddjén a Könyvtárban találkoznak a Békessy János Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület tagjai. Minden összejövetelünkön érdekes helytörténeti témák kerülnek megvitatásra. E mellett beszélgetünk elképzeléseinkről, terveinkről. Azonban már elkezdődött az érdemi munka is, amikről szeretnénk beszámolni Önöknek.

Elkészült egyesületünk bélyegzője, melynek közepén az 1901-es községi bélyegzőlenyomat található. A másolatot egy korabeli adóívről készítettük.

Felvettük a kapcsolatot a Tessedik Vadásztársasággal és hasznos megbeszéléseket folytattunk, melynek eredményeként a következő esztendőben szeretnénk közösen emléktáblát állítani dr. Szerényi Iván tiszteletére. Részt vettünk a Vass Sándor Hagyományőrző Csoport avatási ünnepségén és annak előkészítésében. Örömmel vettük tudomásul e csoport létrejöttét és a jövőben egymást segítve haladunk előre.

A Millenniumi Emlékbizottság kérésére is tettünk néhány javaslatot, melyeket reméljük beépítenek a jövő évi ünnepi programok sorába.

Örömteli hír, hogy tagságunk folyamatosan bővül, és csoportokban különböző témákon dolgozik. Továbbra is szeretettel várunk minden érdeklődőt a szokott időben és helyen. A Szentendrési Híradó kedves Olvasóinak meghitt karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag boldog új évet kívánunk! Békessy János Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület

Afrikai színház

Szokatlan játszóházat szervezett november 13-ra a Művelődési és Sport Bizottság. Amint a plakáton is olvasható volt, „akik eljönnek elutazhatnak Afrikába!”

Ezt a kirándulást színház formájában teheték meg az érdeklődő kisdíjakok.

Sokak számára nem volt ismeretlen a foglalkozás, mert részt vettek a nyári színház tábortáborban és többen közülük tagjai a

tak meg Afrikáról és megtanultak egy afrikai népdalt is. A főpróba után a színpadon volt az előadás, amely Afrikáról szólt és nagyon jól sikerült.

Szeretnénk köszönetet mondani Demcsák Katalinnak és két szegedi munkatársának, akik betanították és levezették ezt a szombat délelőtti programot.

A műsor táncal és a már említett afrikai népdal elneklésével ért véget.

Hunyadi János Általános Iskola színház csoportjának.

A szerepek pontosítása, kiosztása és rövid gyakorlása után már próbálhattak a „színészpalánták”. A részpróbák közbe érdekes információkat tudhat-

Itt jegyeznék meg, hogy az előző számban hirdetett karácsonyi játszóház a „rendkívüli” tanítás miatt maradt el! Mi is sajnáljuk, megértésüket köszönjük.

Művelődési és Sport Bizottság

HIRDETÉSI ÁRAINK

Az apróhirdetés **INGYENES!**

Keretes hirdetések:

1/1 oldal 10.000 Ft

1/2 oldal 5.000 Ft

1/4 oldal 2.500 Ft

1/8 oldal 1.250 Ft

Az árak az ÁFA-t nem tartalmazzák!

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békesszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19
NYTSZ: 372/2/1995

SZARVASPRESS

NYOMDAIPARI, KIADÓI, KERESKEDELMI BT.

Vállaljuk:

termékismertető, szerelési útmutató, jótállási jegyek, címkék, plakátok, szórólapok, levélpapírok, borítékok, meghívók, névjegykártyák, prospektusok, ügyviteli nyomtatványok, tömbök (sorszámozva is), kis példányszámú könyvek, jegyzetek, újságok stb.

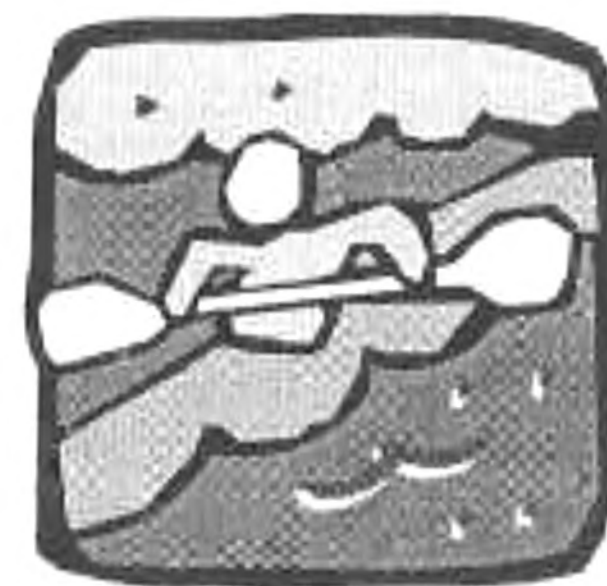
elkészítését, szolid áron, rövid határidővel.

Szarvas, Kossuth u. 68-74.

Tel./fax: (66) 313-144/19

SPORT

LABDARÚGÁS

15. forduló eredménye

Békésszentandrás - Szeghalom 2:1 (2:1)

Békésszentandrás, 100 néző, vezette: Maginyecz

Hunyadi: Petrás I. - Mrena, Bencsik T., Bordács, Boros, Kovács (Dorogi), Szabó J., Gugolya (Prjevara A.), Farkas R., Juhász (Farkas P.), Kerekes.

Gólszerzők: Juhász, Gugolya
Az őszi idény utolsó mérkőzésén a Hunyadi nagy akarással játszott és jó játékkal már az I. félidőben kialakította a mérkőzés végeredményét. A második félidőben nagy erővel támadott a Szeghalom, de a mérkőzés végeredménye már nem változott.

Tóth János: „Értékes győzelmet arattunk. Egy jó szeghalmi csapatot sikerült kétvállra fektetnünk. Gratulálók a fiúk őszi szerepléséhez.”

Jók: Petrás I., Bencsik T., Bordács
Ifjúsági mérkőzésen: Békésszentandrás - Szeghalom 3:4

A bajnokság végén Tóth János edzőt kértem, hogy értékelje a csapat őszi szereplését.

- A 15 találkozót háromszor öt mérkőzésre bontotta, és így ennek tükrében értékelném a csapat teljesítményét. Az első öt mérkőzésen mindössze egy pontot szereztünk és ez nagyon gyenge kezdés volt. Ennek az volt az oka, hogy nagyon rövid idő állt rendelkezésünkre a felkészülésre. A játékosok edzéslátogatottsága is enyhén szólva kritikán aluli volt (persze ez a későbbiek folyamán sem sokat változott). Így az első öt mérkőzés

a csapatkeresés és vereségek jegyében telt el.

- A következő öt mérkőzés viszont három egymás utáni győzelemmel kezdődött. Itt el lehet mondani, hogy kezd kialakulni a csapat, javult a támadójáték és a védekezés, ez számszerűleg is megmutatkozott az eredményekben. Gugolya mellett már mások is rugdosták a gólokat.

- Az utolsó öt mérkőzésnek már jobb előjelekkel indultunk és egy hazai döntetlen után a végére összeszedte magát a csapat és három győzelemmel zárta az idényt. Doboz ellen gólzáporos mérkőzésen nyertünk és a végén Szeghalom ellen is jól játszott a csapat. Ezek a mérkőzéseken rúgtuk a legtöbb gólt, 13-at, és a védelmünk is a legkevesebb gólt kapta, hatot. Összegezve úgy érzem, hogy a végére már összeállt a csapat, de a rossz kezdés miatt a tervezett középmezőnytől kissé elmaradva a 10. helyen fejeztük be az őszi idényt. Úgy látom, hogy a 10. helyről azért van esély a felzárkózásra, a tervezett középmezőny elérésére.

- Kérem értékelje a játékosok egyéni teljesítményét.

- Elkészítettem egy táblázatot, melyen szerepel, hogy ki hány edzésen volt, mennyi mérkőzést játszott, és ki hány gólt rúgott. Minden mérkőzésen osztályoztam a játékosokat. Ezeknek az átlaga szerepel az utolsó oszlopban.

Összesen 27 ember szerepelt a 15 mérkőzésen, ez nagyon sok, azt mutatja, hogy nem volt egységes csapatunk.

Az őszi idényben 45 edzést tartottunk. A legtöbb edzésen Prjevara Gábor vett részt, 36 alkalommal, míg a többiek közül húszon felül Kovács N (27), Dorogi (26), Farkas P. (25), Juhász (23) szerepelt.

Mind a 15 mérkőzésen csak Farkas R. és Gugolya szerepelt, de őket is lecseréltem egyszer, illetve kétszer. 14-14 mérkőzésen szerepelt Bencsik T. és Juhász.

Összesen 25 gólt lőttünk: Gugolya 10, Juhász 5, Farkas P. 2, Far-

kas R. 2, Szabó J. 2, Kerekes 2, Bencsik T. 1, és Kovács N. 1. A játékosok egyéni rangsorában az osztályzataim szerint első lett Gugolya 6.57-es átlaggal, második Bencsik T. 6.51 átlaggal, míg harmadik Petrás Ernő 6.16-os átlaggal. Annak külön örülök, hogy a felnőtt csapatnál kiállítás nem volt és így félidőben Békésszentandrás vezet a megyei II. osztályú tabella sportszerűségi versenyét.

- Mi a csapat további programja?

- Erre sajnos még nem tudok érdemben válaszolni, mert még nem döntöttünk a folytatásról. A Sportegyesületen belül is változások várhatók, így még én sem tudom, hogy vállalom-e továbbra is az edzőséget.

- Köszönöm a beszélgetést.

A bajnokság őszi végeredménye

1. Kondoros	15	13	1	1	57-17	40
2. Magyarbányhegyes	15	12	-	3	35-15	36
3. Nagyszénás	15	10	2	3	35-19	32
4. Mezőhegyes	15	8	3	4	40-19	27
5. Mezőkovácsháza	15	9	-	6	42-26	27
6. Szeghalom	15	8	3	4	37-21	27
7. Békéssámson	15	8	1	6	26-29	25
8. Kaszaper	15	7	2	6	22-20	23
9. Oh. Rákóczi Vasas	15	7	1	7	26-37	22
10. Békésszentandrás	15	6	2	7	25-23	20
11. Doboz	15	5	2	8	15-24	17
12. Kunágota	15	4	4	7	32-37	16
13. Sarkadkeresztúr	15	4	2	9	19-34	14
14. Gádoros	15	3	2	10	30-45	11
15. Csanádapáca	15	2	1	12	19-49	7
16. Dévaványa	15	1	-	14	13-58	3

Fabó István

KAJAK-KENU

November közepén tartotta a szakosztály az idei év értékelését, melyen megjelentek a versenyzők és a régi kajakosok mellett azok a meghívott vendégek is, akik valamilyen formában támogatták a szakosztály működését. Külön örömeinkre szolgált, hogy megtisztelte jelenlétével az összejövetelünket Schmidt Gábor, az MKKSZ szakfelügyelője, az ifjúsági válogatott szövetségi kapitánya is.

Bagaméri László ismertette az év fő eseményeinek eredményeit, majd a versenyzők is elmondták, hogy ők hogyan érték el ezeket az eredményeket. 14 versenyen vettünk részt, ezek eredményei megjelentek a Szentendrési Híradó, valamint a megyei újságok hasábjain, ezért csak a legfontosabbakat említeném. Az Országos Utánpótlás Bajnokságon 23 bajnoki ponttal az országos rangsorban 30-32. helyezést értük el. Ez hasonló az előző évihez, de az összes baj-

noki pontot tekintve (felnőtt, utánpótlás, marathón, senior) egy kissé visszacsúsztunk a 40. helyre. Azért nehéz az összehasonlítás, mert létszámot tekintve, miénk az egyik legkisebb működő szakosztály az országban. Ettől, illetve a tavalyi évtől kezdve viszont felértékelődött a rangsor szerepe, hiszen ez az alapja az egyesületi támogatásnak, amit az MKKSZ az ISM-től kap. A legjobb eredményt az idén is Szitó Akos érte el, aki az ifi bajnokságon 500 m-en 3. helyezést ért el, valamint megnyerte a keretfeltöltő versenyt és tagja lett az ifjúsági válogatottnak. Jövőre lehetősége van kijutni az ifi Európa Bajnokságra, valamint a szegedi ifi Világkupára. Nagyon nehéz csatában lehet kiharcolni ezeket a lehetőségeket, a válogatás elveit betartva a csapatba bekerülni. Ehhez szakosztályunk

jövőre igyekszik biztosítani az anyagi lehetőségeket is.

2000-ben jelentős változások várhatóak a kajakos versenyrendszerben. Felértékelődik a bajnokságok szerepe. A felnőtt bajnokság keretében a seniorok mellett a gyermek- és kölyökkorú versenyzők bajnokságát rendezik egyidőben, míg az eddigi utánpótlás bajnokság serdülő ifjúsági és junior bajnokság lesz.

A kajak-kenu is bekerült az Országos Diákolimpia műsorába, ahol teljesen más korcsoport szerint versenyeznek, mint eddig (5-6. osztályosok, 7-8. osztályosok). Ez az iskolák versenye lesz. Az Országos Diákolimpiára a területi versenyeken lehet bekerülni. Az egyik ilyen verseny Szarvason vagy Békésszentandrásan lesz májusban. Újra bevezetik az Olimpiai Reménységek

Versenyét (ORV). Ez a verseny évfolyamos, feljutásos rendszerű. Ebben a versenyrendszerben sajnos a Vidékbajnokság valószínűleg kissé visszaesik színvonalában, mert nem lesz tétje. A Simon Fiala emlékversenyt július 15-16-án rendezzük. Ezek a versenyek sokkal több lehetőséget biztosítanak a versenyzésre, de sajnos anyagilag is nagyobb terhet ró ránk. Jövő évi célkitűzéseink között a minél eredményesebb szereplés mellett, fő törekvésünk, hogy minél több fiatalal szeretnénk meg sportágunkat. Várjuk azokat a lehetőleg 5-6. osztályos gyerekeket, akik kajakozni szeretnének, de persze mindenkit szívesen látunk.

Végezetül szeretnénk megköszönni azoknak a támogatóknak a segítségét, akik nélkül nem tudunk volna működni, így az Önkormányzatnak, vállalkozóknak és mindenkinek, aki segített bennünket.

Fabó István